1000-nyi link papíron

link internetkalauz

VIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2003. MÁJUS

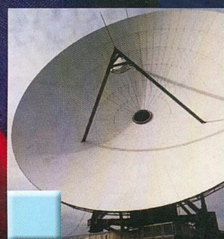
HÍR • MÉDIA • NEW AGE • FILM • JÁTÉK • MACI • BUTIK • RANDEVÚ • SZEX • SZTÁR •

Dj. Sterbinszky

Az ötprocesszoros lemezlovas

Digitális plasztikai sebészet

„Expresszvonal" mikrohullámon

Számítógép akár ingyen is?

Május 26-án rajtol a magyar modell

COVERSTORY

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN • ÁRA 548 FT

A Trader már több mint 1 lap!

4 lapot adunk ki, hogy Ön könnyebben tudjon vásárolni és eladni!

Európai személygépkocsi márkák 1996-os évjáratig:

ALBA
ALEKO
ALFA ROMEO
ASTON MARTIN
AUBURN
AUDI
AUSTIN
BENTLEY
BMW
BUGATTI
CITROEN
DACIA
DAIMLER
DE TOMASO
FERRARI
FIAT
POLSKI FIAT
INNOCENTI
JAGUAR
LADA
LAMBORGHINI
LANCIA
MARUTI
MASERATI
MERCEDES-BENZ
MG
MINI
MOSZKVICS
OPEL
PEUGEOT
PORSCHE
RENAULT
ROLLS ROYCE
ROVER
SAAB
SEAT
SKODA
STERLING
SUNBEAM
TATRA
TAVRIA
TRABANT
TRIUMPH
VOLGA
VOLKSWAGEN
VOLVO
WARTBURG
YUGO
ZASTAVA
VETERÁN
EURÓPAI AUTÓK

Európai személygépkocsi márkák 1997-es évjárattól:

ALBA
ALEKO
ALFA ROMEO
ASTON MARTIN
AUBURN
AUDI
AUSTIN
BENTLEY
BMW
BUGATTI
CITROEN
DACIA
DAIMLER
DE TOMASO
FERRARI
FIAT
POLSKI FIAT
INNOCENTI
JAGUAR
LADA
LAMBORGHINI
LANCIA
MARUTI
MASERATI
MERCEDES-BENZ
MG
MINI
MOSZKVICS
OPEL
PEUGEOT
PORSCHE
RENAULT
ROLLS ROYCE
ROVER
SAAB
SEAT
SKODA
STERLING
SUNBEAM
TATRA
TAVRIA
TRABANT
TRIUMPH
VOLGA
VOLKSWAGEN
VOLVO
WARTBURG
YUGO
ZASTAVA

Európán kívüli személygépkocsi márkák:

ACURA
AMC
BUICK
CADILLAC
CHEVROLET
CHRYSLER
DAEWOO
DAIHATSU
DATSUN
DODGE
EAGLE
FORD
GEO
HONDA
HYUNDAI
INFINITI
ISUZU
KIA
LEXUS
LINCOLN
MAZDA
MERCURY
MERKUR
MITSUBISHI
NISSAN
OLDSMOBILE
PLYMOUTH
PONTIAC
SATURN
SUBARU
SUZUKI
TOYOTA

Haszon, hobbi, sport TRADER:

TEREPJÁRÓK
SZEMÉLYSZÁLLÓTÓ AUTÓK (7 SZEMÉLYESTŐL)
AUTÓBUSZOK
LAKÓKOCSIK
MOTORKERÉKPÁR
TEHERGÉPJÁRMŰVEK
MUNKAGÉPEK
VÍZIJÁRMŰVEK
ALKATRÉSZEK
SÉRÜLT AUTÓK
INGATLANOK

oldala ink

internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM **2003. MÁJUS**

Május 26-án kezdi meg próbaüzemét az értékesítési hálózat, majd ***június 2-ától*** *vásárolhatnak* ***adókedvezményes számítógépet****, számítástechnikai eszközöket a pedagógusok, az egyetemi, főiskolai oktatók, valamint azok a szülők, akiknek gyermeke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy egyetemen, főiskolán első alapképzésben vesz részt, sőt azok a felnőttek is, akik regisztrált felnőttképzési intézményben tanulnak. Tehát a program összességében* ***a családok 50 százalékát*** *érintheti.*

Számítógép akár ingyen is? 12. oldal

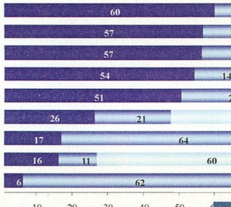

A ***vonal*** *– legyen az normál vagy expressz – rendszerint kézzelfogható összeköttetés meglétét feltelezi. Széles sávú technológiákat bemutató sorozatunkban a* ***tévékábel*** *és a* ***telefondrót*** *(ADSL) után ezúttal egy megfoghatatlan lehetőség lényegét próbáljuk megragadni. Témánk a* ***vezeték nélküli****, rádiós (mikrohullámú)* ***internet****.*

„Expresszvonal" mikrohullámon 16. oldal

Múlt hónapban jeleztük, hogy az ***NRC Piackutató Kft.*** *és a* ***Taylor Nelson Sofres Hungary*** *(TNS) legutóbbi, az* ***Európai Uniót*** *is érintő kutatásait kettébontottuk, a népszavazás napjaiban megjelenő újságban csak az e-kormányzati eredményekkel foglalkoztunk, és az EU-val kapcsolatos vizsgálatra inkább most térünk vissza.*

E-Európa 22. oldal

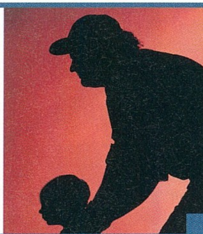
Sterbinszky Károlyt*, aki Magyarországon a leghíresebb* ***disc-jockey****, már gyerekkorában utolérte a high-tech világa, és azóta sem tud – sőt nem is akar – szabadulni tőle. A* ***számítógépes játékok*** *megszállottja, munkájához sokat használja a netet. A harmincéves lemezlovasnak a közelmúltban újult meg a honlapja, a* ***www.sterbinszky.hu****, s ez jó alkalom volt arra, hogy azt is megkérdezzük tőle, mi is valójában a* ***lemezlovas****.*

Dj. Sterbinszky 24. oldal

internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM **2003. MÁJUS**

***Pedofília** volt, van, és lesz. Valójában egy jelenségkörről van szó, amelybe az eltitkolt beteges hajlamtól a sorozatgyilkosságig sok minden belefér. Meg kell barátkoznunk azzal a ténnyel, hogy a pedofília önmagában nem bűn, hanem **betegség**. S mint ilyen, csak akkor üldözendő, ha **bűnné válik**, vagyis ha valaki beteljesíti pedofil vágyait.*

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket! 34. oldal

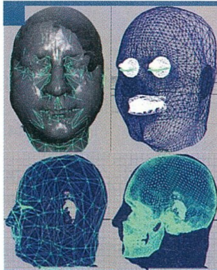
*Érdekes színfoltja a hazai internetnek, azon belül is a női honlapok világának az Esztertáska (**www.nextwave.hu/esztertaska**). A női civil szervezetek képviselői még alig-alig jelennek meg a világhálón, ugyanakkor az **Esztertáska Alapítvány** virtuális kikötőjében sok érdekes olvasnivalót találhat az érdeklődő, s maga a társaság is különleges.*

Mi van az Esztertáskában? 43. oldal

***Álcázva magukat** észrevétlenné válnak, vagy épp jellegzetes fekete öltönyt és napszemüveget viselnek. Egyikük **hazája titkosszolgálatának megbízásából** indul akcióba, a másik a **Mátrix látszatvilágát védi**. Viszont mindketten **képesek ölni-halni** azért, amire felesküdtek.*

Ügynökvilág 46. oldal

*A magazinokat lapozgatva úgy tűnhet, hogy **korunk szépségideáljait** nemcsak az esztétikai vagy művészi értelemben vett értékek, hanem gyakran a **show-business** szabályait követő **sztárcsináló gépezet** hatékony működése határozza meg. A mindannyiunk által ismert, híres szépségeket megteremtő modellügynökségek hatalmas **marketing- és PR-kampányok** segítségével befolyásolják, hogy mit tekintünk szépnek.*

Digitális plasztikai sebészet 48. oldal

A májusi CD tartalmából:

programjaink
»A Letöltés.com 10 legnépszerűbb programja
»Magyarország autóstérképe
»DivX 5.0.5
moziajánló
»Hulk
»Underworld
válogatásaink
»Munkaasztaltémák
»Modem idők: válogatás

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prím Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

OLVASÓSZERKESZTŐ:
Fábián Gábor (gfabian@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: **548 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben (**ekiss@prim.hu**), levélben vagy faxon, továbbá a **prim.hu** weboldalról kiindulva a megrendelőlap kitöltésével; valamint a Magyar Posta Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstarifák: megtalálható a **prim.hu** legalsó soráról elindulva.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Őrház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjeszti:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK

HU ISSN 1219-9001

MÁJUSI SZÁMUNK HIRDETŐI:

A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja, az INK példányszámát a MATESZ auditálja.

A magazint rendszeresen szemlézi az »OBSERVER« Budapest Médiafigyelő Kft.

Svéd modell

Régi irataimat lapozgatva kezembe került egy **2000 márciusában** megjelent tanulmány a svéd modellről, amelynek szerzői a svédországihoz hasonló adókedvezményeket javasolnak annak érdekében, hogy **minél többen vegyenek otthonra számítógépet**, minél többen internetezzenek. Ha akkor (amikor ráadásul hatalmas szelek dagasztották az internetgazdaság vitorláját, befektetésektől, új vállalkozásoktól, különféle kezdeményezésektől volt hangos a sajtó) eljutott volna az illetékesek kezébe ez a füzetecske, és eljutott volna az agyukig mindaz, ami Svédországban már 1997-ben megfogalmazódott, akkor talán mostanra nálunk is a háztartások nagyobbik felében ott lenne a PC, és nem csupán **17%-os aránnyal** indulnánk **Európa és az információs társadalom** felé...

Hogy miért nem nyert teret akkor az eszme?

Hagyjuk a politikát, tételezzük fel, hogy az **IKB**-t létrehozó előző kormányzat éppúgy örült volna a tudás alapú társadalom kibontakozásának, mint az **IHM**-et megszülő jelenlegi. Ám mindkettőben ott bujkált az aggodalom. Mi lesz, ha a leleményes magyar nép nem arra használja az adókedvezményt, amire kapta?

2000-ben nem indult útjára a svéd modell, az aggódók akkor megfúrták. Most is sok ellenzője volt, van, de ha minden igaz, **május 26-ára** megkötik a szerződéseket a beszállítókkal, ám (akár az ellenzők miatt is) a háttérben ott bujkál az aggodalom... Így válik fő kérdéssé az ellenőrzés. Miközben a kedvezménnyel élni kívánó vásárlóktól kezdve a kedvezménytől némi fellendülést remélő beszállítókig mindenki azt várja, hogy a konstrukció lényegi motívumai körvonalazódjanak, a program meghirdetői jelenleg minden energiájukat abba ölik, hogy elkészüljön az a szoftver, amely a vásárlások kapcsán érvényesített **adókedvezmények tisztasága** felett hivatott őrködni, amely a visszaéléseket kivédi.

Ki lehet ezeket védeni?

Nézzük, hogyan gondolkodnak erről a svédek! Elmesélnék egy modellt, amely nem az a bizonyos svéd, de talán adóügyben tanulságos.

Valamikor a nyolcvanas évek közepén (amikor a Videotonnak még nemzetközi kupákra érett focicsapata volt, én pedig fehérvári újságíróként kísérhettem) Malmőben találkoztam egy ott élő magyar zöldségessel, aki nagyon megörült, hogy a foci odacsalt új hazájába néhány régi honfitársat. Beültetett a furgonjába, megmutatta városát, és sok egyéb mellett azt is elmesélte, hogy miért jár furgonnal: „Tudod, itt úgy van, hogy ha a vállalkozó vesz egy autót, az adóhatóság úgysem hiszi el, hogy azt magáncélra nem használja. De az adó, illetve a költségelszámolás mértéke a típustól függ. Egy luxus Volvónál úgy gondolják, hogy a költségek 20%-a számolható el, a többi az adózott jövedelemből megy. Ha viszont egy zöldséges furgont vesz, akkor az állam elfogadja, hogy az 70%-ban a munkához kell, és csak 30%-ot tekint belőle magánjárműnek... Így azután nekem megéri az Operába is furgonnal járni."

A svéd állam köztudomásúan nem arról híres, hogy lemondana az adókról. Mégis, már a nyolcvanas években rájött, hogy ott, ahol **az ellenőrzés többe kerül**, mint az általa remélt haszon, jobb bizonyos racionális megoldásokkal alkut kötnie az állampolgárokkal, és hatékonyabb átalányokkal egyszerűsíteni a rendszert, mintsem ellenőrző programokkal bonyolítani. És ugyanez az adófaló svéd állam jött rá a kilencvenes években arra is, hogy nyerhet azzal, ha néha visszaad az adóból, s a svéd modellel megteremtheti az információs társadalmat...

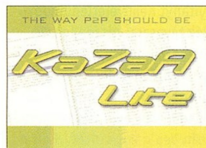
Szinte hallom a magyar pénzügyminisztériumi tromfot: „a svéd állam persze, hogy kibírja, de a magyar már nehezebben". Ám én megfordítanám a dolgot: a svéd állam azért bírja ki, azért tudott megerősödni, mert ott a nyolcvanas, majd a kilencvenes években (de bizonyára korábban is) így gondolkoztak. A **XXI. században** talán már **mi is gondolkozhatnánk így**... Pláne akkor, ha épp a svéd modellt vezetjük be.

VJAnos

híreink

A 007-es webügynök jelenti: Amikor a tolvaj tolvajt kiált

Mi, úgy százmillióan, jól ismerjük Kazaat, amely a bukott Napster fájlcserélő peer-to-peer szisztémáját felhasználva lopta be magát a webpolgár szívébe, beépített titkos kémprogramját pedig a gépébe. Miközben a webpolgár illegálisan copyrighttal védett zenéket és programokat csereberél a világhálón, milliárdos kárt okozva a médiavilágnak, ügyes kis figyelőrendszer követi webes tevékenységét, adatokat szolgáltatva egyes reklámcégeknek, a DoubClicknek és hasonló jómadaraknak. A Napstert ki lehetett készíteni, hiszen volt központi szervere, a Kazaa viszont kiirthatatlan, mert általa két webpolgár közvetlenül kapcsolódhat össze, megosztva egymással a lopott jószágokat. Ráadásul a programot létrehozók-terjesztők-fejlesztők csapata a szélrózsa minden irányába szétszóródott, s a csendes-óceáni Vanuatu szigetétől Ausztrálián át Dániáig jegyezte be érdekeltségeit, úgyhogy jogilag gyakorlatilag megfoghatatlan. A Sharman részvénytársaság, a fő tulajdonos eközben milliókat söpör be a programon keresztül közvetített reklámokért.
A Sharman Co.-t egyszerűen úgy tekintik, mint aki lopásra szólítja fel a csóró webpolgárt, és közben maga is lop. Most azonban a tolvajt is meglopták, mert *Shaun Garriock* skót programozó visszafejtette a Kazaa kódját, kiirtotta belőle a kémprogramot, és ingyenesen hozzáférhetővé tette a KazaaLite-ot (**www.kazaalite.com**), ráadásul kijavítva annak néhány gyenge pontját is.

Ettől az önzetlen húzástól a webpolgár könnyekig meghatódhat: végre megvédenek minket az internethiénáktól! De a meglopott média nem fogékony a tolvaj és tolvaj közti finom különbségekre.

(Szendi)

Az Apple online zenei szolgáltatást indít

Az Apple bejelentette iTunes Music Store elnevezésű szolgáltatását, amely az amerikai felhasználók számára lehetővé teszi zeneszámok és albumok keresését, illetve online megvásárlását hitelkártya segítségével. Az iTunes Music Store szolgáltatás legális lehetőséget biztosít az iTunes szoftver és az iPod hordozható MP3-lejátszó tárának feltöltésére jobbnál jobb zenékkel. Azonban szerzői jogi és regionális disztribúciós okokból a szolgáltatás egyelőre csak az Amerikai Egyesült Államokban hozzáférhető. (Angol nyelvű iTunes Music Store-weblapok: **www.apple.com/music/store**.)

Portálkiszolgáló

A Microsoft Corporation részleteket közölt a SharePoint Portal Server, a skálázható nagyvállalati portál- és csoportmunka-megoldás legújabb változatáról, amely egyelőre a 2. béta-szakasznál tart. Az új verzió hivatalos neve Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 lesz. A termék továbbviszi a korábbi verzió legjobb tulajdonságait, többek között az összetett keresési lehetőségeket és a rugalmas, komponens alapú felhasználói felületet, de javul a felügyelhetőség, a skálázhatóság és a teljesítmény is. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 kihasználja a Windows Server 2003 operációs rendszer erősségeit, és olyan biztonságos vállalati portálmegoldást nyújt, amely egyetlen környezetben integrálja a különböző üzleti rendszerekből származó információkat, továbbá lehetővé teszi, hogy a felhasználók egyszeri bejelentkezés után, személyre szabottan, az adott környezethez illeszkedő módon érhessék el a vállalati alkalmazásokból származó fontos adatokat.
A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 bővíti a Windows SharePoint Services szolgáltatásainak körét: rendszerezési, indexelési és felügyeleti eszközöket biztosít a SharePoint csoportmunkawebhelyekhez, valamint lehetővé teszi az egyes helyeken rögzített információk közzétételét a szervezet egésze számára. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 révén személyek szerint is megadhatók az információk: kiválasztható a célközönség, valamint a személyi és/vagy a vállalati igények szerint testre szabható. A webkijelzők és az XML alapú nézetek segítségével rugalmas és robusztus alkalmazásintegrációra ad módot, a webszolgáltatások pedig bővíthető felhasználói felületen keresztül érhetők el. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 következő kiadása része lesz az Office rendszernek, amely sokkal szélesebb körű értékeket kíván nyújtani az ügyfeleknek és partnereknek egy olyan sokoldalú, ügyfélkiszolgáló alapú, XML-kompatibilis megoldás formájában, amely összeköti egymással az embereket, a csoportokat és a vállalatokat.

híreink

A 007-es webügynök jelenti: Pellengér vagy önvédelem?

Várható, hogy a kéjgyilkosok, erőszaktevők, szatírok és pedofilok hamarosan emberjogi szervezetet fognak létrehozni, hogy küzdjenek személyiségi jogaikért, melyeket szerintük durván megsértett két hivatalos website. Két város ugyanis úgy döntött, hogy a területén élő – korábban elítélt, de már szabadlábon tevékenykedő – szexuális bűnelkövetők arcképét és főbb adatait hozzáférhetővé teszi érthető módon érdeklődő polgárai számára (**www.gov.mb.ca/justice/notification/index.html** és **www4.gov.ab.ca/just/crimeprev/hro.cfm**). A site-ok célja, hogy információt nyújtsanak a nagy kockázatot jelentő, visszaeső elkövetőkről, lehetővé téve, hogy az emberek megvédjék gyermekeiket és önmagukat a veszélyektől. Az utóbbi időben több olyan ítélet született angol nyelvterületen, amely kötelezővé tette, hogy a szexuális bűnelkövető házára figyelmeztető táblát helyezzenek el, ami azért mégiscsak vezetett némi inzultushoz. A szexuális bűnelkövetők formálódó szervezetének első követelése valószínűleg az erőszak szabadságának helyreállítása lesz. Addig is mindannyian tehetünk valamit jogaik érdekében, például hagyjuk magunkat megerőszakolni.

(Szendi)

Pacsirta szól?

Az új német internetes szolgáltatás segítségével Rómeó és Júlia is könnyebben eligazodna a hajnali madárhangok között: nem kellene mást tenniük, mint a **www.vogelstimmen.de** honlapon található 1500 madárhang közül kiválasztani azt, amelyet hallottak.

A nyitányt nem véletlenül időzítették tavaszra, hiszen igazán ilyenkor hangos madárdaltól a határ. Szóval csicsergés, trillázás, fütty, dürrögés és károgás ügyében irány a Vogelstimmen, azután pedig egy szótár, mert a szolgáltatás egyelőre csak németül, angolul és latinul működik.

Internetes sakkbajnokság

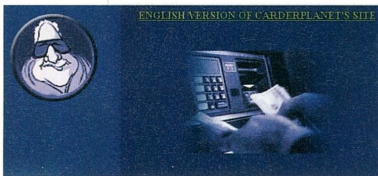
Május 5-én elkezdődött az I. Internetes magyar sakkbajnokság, amely része a Neumann-centenáriumi év IHM által is támogatott eseményeinek.

A Gamer-team Kft. által lebonyolított, interneten keresztül zajló sakkverseny előselejtezőkkel kezdődött, amelyek közül egyikre-másikra talán még lapunk megjelenésének napjaiban is lehet jelentkezni a **topchess.hu/neumann/index.html** weboldalon. A hétfőnként 19 órakor és csütörtökönként 10, illetve 19 órakor induló előversenyeken minimum 32, maximum 64 játékos indulhat. Az egyes találkozókon a résztvevők kieséses rendszerben, fordulónkénti újrasorsolással játszanak egy játszmát, 15-15 percnyi gondolkodási idővel. Döntetlen esetén a sötéttel játszó játékos jut tovább. Egy előverseny 5 vagy 6 fordulóból áll, hossza 3-4 óra. Minden forduló után újrasorsolják a bent maradókat. Aki az adott fordulón nem jelent meg, és nem volt erőnyerő, automatikusan kiesik. Az első négy helyezett jut a június 9. és 11. között megrendezendő döntőbe, ahol egyenes kiesési rendszerben játszanak addig, amíg el nem jutnak a legjobb nyolc játékosig, akik között körmérkőzéssel döntik el a rangsort.

A júniusi döntő első 3 helyezettje meghívást nyer az I. Magyar sakkfesztiválra (Balatonlelle, 2003. június 21–29.), ahol a szállás és az étkezés költségét, valamint az indulás díját ajándékba kapja. Az első helyezett számára a díjat *Rigó János*, az I. Magyar sakkfesztivál rendezője biztosítja, míg a 2. és 3. helyezett számára a Magyar Sakkszövetség ajánlotta fel. Az előversenyek győztesei a professzionális versenyen történő megmérettetés lehetősége mellett könyvjutalomban is részesülnek.

A május-júniusi tapasztalatok alapján terveznek egy második szakaszt szeptember-decemberre, amelynek részletes szabályait augusztus 20-áig hirdetik meg. Akkor a cél a 2004-es Nyílt magyar sakkbajnokságon való részvétel, és ide a 2003. szeptember 1. és december 5. közötti őszi előversenyeken, majd a december 8. és december 10. közötti őszi idénydöntőn keresztül vezet az út.

híreink

A 007-es webügynök jelenti: Hamiskártyások az interneten

A VISA International jelentése szerint a kártyákkal kapcsolatos vitás kérdések fele a világhálón történő vásárlásokkal kapcsolatos, miközben ezek a kártyaforgalomnak mindössze 2%-át teszik ki. A kártyaszámokhoz website-ok feltörésével vagy egyéb trükkökkel jutnak hozzá a tolvajok, majd pornósite-okon és internetkaszinókban verik el a gyanútlan polgár pénzét. Többen úgy vélik, hogy a bankkártyák ma már nem alkalmasak a biztonságos internetes vásárlásra. Ez nagy csapás az elektronikus kereskedelemre. Felmérések szerint csupán az emberek töredéke bízik meg a website-ok adattárolásának biztonságosságában. További bizalomcsökkentő tényező, hogy angol felmérések szerint a neten vásárolt cuccok 8%-a sosem érkezik meg. A világháló más csalásokra is jó alkalmat nyújt. Egy élelmes ember valamelyik megbízható befektetési website-on kínálta eladásra nem létező cége részvényeit „Ez a következő Microsoft" szlogennel. Sokan bedőltek, s ráment a gatyájuk is. Egy másik csaló állítólagos halálos betegek életbiztosításait árulta, s majd százmillió dollárt kasszírozott. A „halálos betegek" nevét a telefonkönyvből másolta ki. Mások gazdasági híreket közvetítő website-ot hoztak létre, és amikor az befutott, hamis tőzsdehírekkel fújták fel valamely vállalat részvényeit. Egy jóindulatú anarchista leírja, hogyan kell 50 dolláros hirdetési kampányt ingyen levezényelni egy bizonyos website-on. Csinálsz egy új bankkártyát, megrendeled vele a harmincnapos kampányt, a cég ellenőrzi, valódi-e a fizetőeszköz, majd harminc nap múlva le akarja hívni a kampány költségeit. De te közben „elveszíted" a kártyát, és a bank megszünteti azt. Ha kalandos életre és börtönélményekre vágysz, a **www.shadowcrew.com** oldal Fórum rovatában sok más remek csalási ötletet olvashatsz.

(Szendi)

Háború

A külföldi elemzők szerint az iraki háború következtében a tévécsatornák közül a legnagyobb nézettségnövekedést a Foxnews.com érte el a hadműveletek elindulását követő csütörtöki munkanapon. A CNN-nel versenyző médium weboldalát 218 százalékkal nézték többen, mint a háború kitörése előtti átlagos csütörtöki időszakban.

A Foxnews.com után a CBSNews.com érte el a legnagyobb növekedést a maga 207 százalékával. Csak utána következik a CNN.com, amelyet pontosan 200 százalékkal néztek többen, mint békeidőben. A legnagyobb forgalmat azonban még így is a CNN.com generálta csütörtökön az összes híroldalhoz képest, ami azt jelenti, hogy látogatóinak száma békeidőben is van olyan magas, hogy kisebb növekedéssel is meg tudta tartani első helyezését a látogatók számát tekintve. A külföldi beszámolók szerint ugyanis 9 millióan keresték fel azon a bizonyos csütörtöki napon.

Az MSNBC.com ebből a szempontból a második helyezést érte el: 6,8 millióan látogattak a lapra.

Az adatok egyébként arra is utalnak, hogy a televízió és az internet jól kiegészíti egymást. Azok, akik a munkahelyükön szeretnének friss információkhoz jutni, főleg az internetet böngészik. Otthonukban már inkább a televízió segítségével követik a híreket. A tömegtájékoztató eszközök azonban egymásra is épülnek, hiszen a televíziós hírműsorok gyakran hivatkoznak internetes forrásokra, és saját webcímeiket is gyakran kiírják, illetve a honlapokon hangsúlyos helyen szerepelnek a tévéműsorral kapcsolatos információk, valamint hírforrásként a tévében elhangzó információkat is felhasználják az online újságírók.

A napilapok egyébként úgy reagálnak az internet gyorsaságára, hogy nem veszik föl a kesztyűt: az írott sajtó inkább háttérelemzésekkel szolgál. Persze azért megpróbálnak olyan új információkat is közölni, amelyek még az interneten sem jelentek meg.

A külföldi hírforrások mellesleg arról is beszámoltak, hogy egyre többen nézik a háborúellenes oldalakat. Néhány hónapja ezeken a weblapokon koordinálják a béketüntetések szervezését. A három legismertebb tiltakozólap (**www.antiwar.com, www.unitedforpeace.org** és **www.stopwar.org.uk**) látogatóinak száma rövid idő alatt átlagosan 160 százalékkal növekedett a négy héttel ezelőttihez képest.

Vértes János Andor

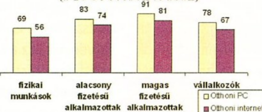
Számítógép akár ingyen is?

Május 26-án rajtol a magyar modell

Május 26-án kezdi meg próbaüzemét az értékesítési hálózat, majd június 2-ától vásárolhatnak adókedvezményes számítógépet, számítástechnikai eszközöket a pedagógusok, az egyetemi, főiskolai oktatók, valamint azok a szülők, akiknek gyermeke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy egyetemen, főiskolán első alapképzésben vesz részt, sőt azok a felnőttek is, akik regisztrált felnőttképzési intézményben tanulnak. Tehát a program összességében a családok 50 százalékát érintheti. Mivel a kedvezmény valamilyen módon a tanuláshoz-tanításhoz köthető, a csomag a Sulinet Express program része, de egészében véve a kormányzat Európa-programjához és az információs társadalom kiépítéséhez tartozik.

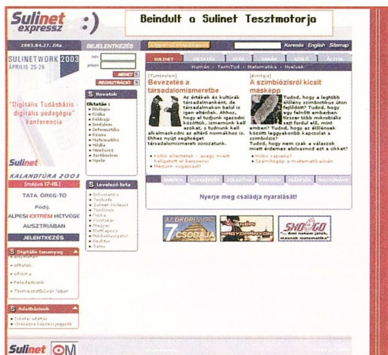
Svéd modell

Ha a munkaadó otthoni használatra számítógépet, illetve Internet elérést biztosít munkavállalóinak akkor:
- a beruházás gyorsítva amortizálható,
- a juttatás járulék - és adómentes,
- 2 év után a PC ingyenesen átadható.

OM fm Magyar Bálint oktatási miniszter - 2003. április 17. Sulinet expressz :)

Nem véletlen hát, hogy április 17-én a Műegyetemen három tárca – az Oktatási Minisztérium, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium, valamint a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium – vezetőinek részvételével zajlott le a „Sulinet Expressz – Ne maradj le róla!" című adókedvezményes számítógép- és számítástechnikaieszköz-vásárlási pályázat eredményhirdetése. A főként a számítógépgyártók és -forgalmazók részéről rendkívüli érdeklődéssel kísért eseményen *Magyar Bálint* oktatási miniszter a Sulinet Express projektről, *Burány Sándor* foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter a távmunkáról, *Kovács Kálmán* informatikai miniszter pedig a hasonló jellegű svéd modellről tartott előadást.

A svéd modellt vette alapul a kormány, amikor előkészítette, és a parlament, amikor elfogadta azt a törvényt, amelynek keretében a munkahelyek által a alkalmazottaknak használatra átadott PC-k után nem kell személyi jövedelemadót fizetni. A három tárca által kiírt pályázat keretében pedig az oktatásban részt vevők jogán vásárló évenként akár 60 ezer forint adó-visszatérítést is kaphat, s mivel a számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított összegből több évben is visszaigényelhető a 60 ezer forint, létezik olyan megszerzési konstrukció, amelynek alkalmazásával akár teljesen ingyenes lehet az otthoni számítógéppark kiépítése. Érdemes tehát keresni az ilyet ajánló értékesítőhelyeket.

Sulinet expressz :)

Magyar modell

Számítógépek és eszközök
- **lízingje,**
- **vásárlása,**
- **bérlete**

esetén a személyi jövedelem adóból több évig, évente 60 ezer forint leírható.

Magyar Bálint oktatási miniszter - 2003. április 17.

1040 eszköz, 2200 típus

Számítógépek (258 féle)
Márkás és rugalmasan konfigurálható asztali-, hordozható és kézi számítógépek...

Opciós és „upgrade" alkatrészek
Processzor, memória, merevlemez, vezérlőkártyák, optikai tárolók, hangszórók...

Számítástechnikai eszközök
Nyomtatók, szkennerek, kivetítők, digitális kamerák, modemek, hordozható memória („pendrive"), monitorok...

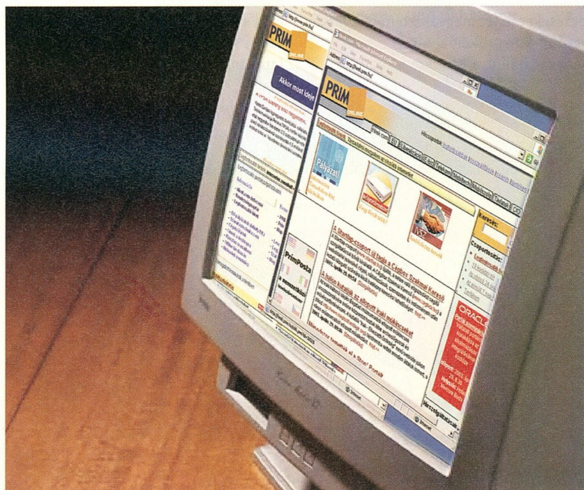
Szoftverek (72 féle)
Operációs rendszerek, irodai programcsomagok, grafikai, hangtechnikai, oktatási alkalmazások, vírusvédelem...

Magyar Bálint oktatási miniszter - 2003. április 17.

Az adó-visszatérítéshez persze csak meghatározott - ám mint az eredményhirdetésen kiderült, meglehetősen széles - körből lehet beszerezni a számítógépeket. Hogy pontosan kitől és milyen feltételekkel, azt *Borbola István*, az OM informatikai főtanácsadója ismertette. A május 26-áig megkötendő keretszerződések aláírása után a 66 nyertes pályázattal bíró 54 cég és konzorcium között megindulhat az újabb verseny, immár a vásárlók kegyeiért. Mint a helyszínen elmondták, többen már a nyár elejére különféle akciókat terveznek, mert szeretnék elkerülni, hogy a szerződést követő iskolai szünet miatt őszre, év végére halasztódjanak az adókönnyítéssel meghirdetett vásárlások.

A beszállítói kiírásra 149 cég 169 pályázatot nyújtott be, és 66 győztes született. Összesen 1040 eszközt (2200 típust) ajánlottak, köztük 258-féle PC-t és 72-féle szoftvert. A forgalmazók 2003. május 26-áig megkapják a szállítói szerződéseket, majd június 1-jétől a pedagógusoknak ingyenes IT-továbbképzést, a vásárlói közösségeknek pedig csoportos beszerzési kedvezményeket kívánnak adni.

A győztes beszállítók, akiktől a majdani adó-visszatérítésre számító vásárlók június 2-a után beszerezhetik a termékeket, a következők: **Diplex, Protomix, R.A. Trade, Albacomp-konzorcium, Triak, Hard-Tech, Tricomp, Center Computer, CEO, Unitel City, Prolong, Ansys, Digital Szerviz, 4 Krea, FN-Comp, Four Trend, FEFO, Media Markt-konzorcium, Printer-fair, Portocom, LAP Studio, Szintézis, RCE, Flaxcom, E-Bolt, Qwerty, Partner-Computer, Robohardware, IBM, Euro-One, HP-konzorcium, Humansoft-konzorcium, Kventa, EMJ, Tom-Technik, Z-Comp, Canon, HRP-konzorcium, CHS, HDS, C and Trade, Veszprog, Dunaweb, Selectrade-CASE-konzorcium, Nap-Szám, MOD, Dell-konzorcium, VAR, Fujitsu-Siemens, MID-Comp, Comp-Land, Bull-Szinvanet-konzorcium, Rufusz Computer.**

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

Számítógép

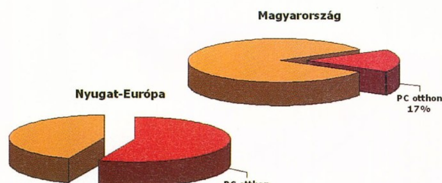
A hallgató kérdez, a miniszter válaszol

Az oktatási miniszter a Petőfi rádió Modem idők című műsorának vendégeként azt mondta, hogy az adókedvezményes PC-pályázat élénkítő hatással van a teljes magyar informatikai szektorra. Nemcsak a kedvezményt igénybe venni tudó pedagógusok, diákok és szülők nyernek a Magyar Bálint által „célzott adócsökkentés"-nek nevezett döntéssel, hanem szinte mindenki, aki gépet vásárol a közeljövőben, hiszen a számítástechnikai cégek olyan akciókkal várják a vevőket, amelyeknek bárki részese lehet. Amint Magyar Bálint fogalmazott, a PC-pályázat alapjaiban mozgatta meg a piacot, és máris érzékelhető a további árcsökkenés.

A vevőknek érdemes olyan cégeknél vásárolniuk, ahol a Sulinet Express márkajelzéssel ellátott gépeket, eszközöket kínálják, hiszen ezeken a helyeken a legkorszerűbb berendezéseket lehet megvásárolni a legkedvezőbb konstrukciókban.

Magyar Bálint a Modem idők vendégeként kiemelte azt is, hogy a gépekhez részletfizetéssel, lízing vagy tartós bérlet révén is hozzá lehet jutni. Ezzel kapcsolatosan mindenképpen érdemes tájékozódni a Sulinet Expressz honlapjáról.

A célokkal kapcsolatban az oktatási miniszter elmondta: a programmal úgy tudnak adót csökkenteni, hogy közben a PC-ellátottságon is javítanak, vagyis két legyet ütnek egy csapásra. A tárcavezető emlékeztetett: Nyugat-Európában a családok PC-ellátottsága körülbelül 56 százalékos, míg nálunk mindössze 17 százalékos, tehát a PC-vásárlásra való serkentéssel a digitális szakadék mélységét kívánják csökkenteni.

Magyar Bálint kitért arra is, hogy nem elég a digitális infrastruktúra fejlesztése, a tanárokat is tovább kell képezni, hogy minél többször nyúljanak a digitális tananyagokhoz, vagy akár saját maguk is fejlesszenek ilyen tudásbázisokat. Ezzel kapcsolatosan elmondta, hogy az évente tanárképzésre fordítható személyenkénti 14 500 forintos keretet körülbelül 10 ezer forinttal toldják meg, hogy minél többen vegyenek részt 20-35 órás informatikai továbbképzésen.

Sulinet expressz :)

akár ingyen is?

Ki veheti igénybe?

- Pedagógusok
- Egyetemi és főiskolai oktatók
- Egyetemi és főiskolai hallgatók
- A tanulót vagy hallgatót nevelő szülők
- Felnőtt képzésben résztvevők

Akinek egyáltalán nincs

Aki fejleszti a meglévőt

Magyar Bálint oktatási miniszter - 2003. április 17.

Magyar Bálint ezután hallgatói telefonokra válaszolt. *Opuszki László,* aki nem mellékesen öt gyermek édesapja, arról érdeklődött, három iskoláskorú gyermeke után háromszor is igénybe veheti-e az adókedvezményt. A válasz az volt, hogy a papa és a mama egyaránt igénybe tudja venni a kedvezményt egy-egy gyermek után, így a család évi kétszer 60 ezer forintot tud leírni (visszaigényelni) az adójából, ha gépeket vásárol.

Kovács István diósdi telefonáló azt kérdezte, hogy másoddiplomás, levelező tagozatos tanulók is igénybe vehetik-e az adókedvezményt. Számukra rossz hír, hogy a kedvezmény a nappali képzésben másoddiplomát szerzőkre nem vonatkozik. A miniszter ugyanakkor kiemelte, hogy a családok közel felét így is nagyon kedvezően érinti a változás, valamint a cégek emiatt beinduló akciói következtében azok is jól járnak, akik esetleg magát az adókedvezményt nem vehetik igénybe, de a program keretében vásárolnak.

Egy betelefonáló pedagógus arra volt kíváncsi, hogy használt gép vásárlása esetén is érvényes-e a kedvezmény. A miniszter ezzel kapcsolatosan azt mondta, hogy a pályázaton akkreditált cégek eszközeire, sőt önálló perifériákra is vonatkozik a lehetőség, amit nyilván lehet használni egy gép korszerűsítésére is, a minisztérium szándéka ugyanakkor az, hogy mindenki a lehető legmagasabb színvonalú, korszerű gépet szerezzen be. Ezzel kapcsolatosan június 2-ától közzéteszik a teljes eszközlistát az Oktatási Minisztérium honlapján.

Szabó Imre tiszafüredi angoltanár két kérdést is feltett. Arra volt kíváncsi, hogy ha az Informatikai Kormánybiztosság számítógép-pályázatán korábban már nyert, igénybe veheti-e az új kedvezményt is. Erre az volt a válasz, hogy igen, mert két független lehetőségről van szó. Az angoltanár megemlítette, hogy ő maga is részt vesz digitális tananyag fejlesztésében, s szeretne ebben együttműködni a minisztériummal. Kérdése arra vonatkozott, hogy van-e erre lehetőség, illetve egészen pontosan mi a módja. A miniszter, valamint *Koltai Péter,* az Educatio Kht. stúdióban jelen lévő vezetője jó hírrel szolgált: néhány héten belül közzéteszik a digitális tananyag készítésével kapcsolatos pályázati felhívást a minisztérium és a Sulinet honlapján, s kérik is a pedagógusokat, hogy minél többen vegyenek részt a tananyagkészítő pályázaton.

Szilágyi Árpád fotói
http://www.net.hu/modemidok/

Galvács László / lgalvacs@prim.hu

„Expresszvonal" mikrohullámon

A szörfözés virtuális tengere

A vonal – legyen az normál vagy expressz – rendszerint kézzelfogható összeköttetés meglétét feltelezi. Széles sávú technológiákat bemutató sorozatunkban a tévékábel és a telefondrót (ADSL) után ezúttal egy megfoghatatlan lehetőség lényegét próbáljuk megragadni. Témánk a vezeték nélküli, rádiós (mikrohullámú) internet.

A láthatatlan dolgok mindig misztikusak. Olykor hihetetlenek is. Nem kételkedhetünk azonban, ha valamilyen módon mégis jelét adják létezésüknek. A rádióhullámokat közvetlenül, szabad szemmel soha nem fedezhetjük fel, önmagukban nem is érdekesek, ám a sorra megjelenő technikai eszközök jóvoltából mégis érzékelhették már a Titanic vészjelzéseit fogók, a Szabad Európa adásaira fülelők, a tévésorozat-függők, újabban pedig lételemükké vált például a mobiltelefonosoknak. Manapság új médium adja - szó szerint is - jelét a megdolgoztatott frekvenciaspektrumnak. Naná, hogy az internet!

A korábbi tömegszórakoztató eszközökkel, a rádióval és a tévével szemben az internet egyik legjelentősebb hozadéka az interaktivitás. Mivel már nemcsak befogadói vagyunk a felénk sugárzott jeltömegnek, hanem az parancsunkra érkezik, szükség van a kétirányú kommunikációs kapcsolatra. Nem újdonság ez a rádiótechnológiában, még akkor sem, ha eleinte (és bizonyos esetekben még ma is) a beszélgetésekben gyakran a „vége" (vagy a „vétel") szóval váltogatták a felek egymást között az adás irányát. Megfelelő eszközök alkalmazása esetén már csak arra van szükség, hogy az egyik végpont (nevezzük adónak) egy internetszolgáltató legyen, a másik pedig értelemszerűen a felhasználó.

Nyílegyenesen a felhasználónak

Az elvi lehetőség valósággá válásához persze még sok feltételnek teljesülnie kell. Mindenekelőtt a frekvenciának, ami, mint tudjuk, korlátozottan rendelkezésre álló nemzeti kincs, ráadásul nem ismeri a mesterségesen kijelölt országhatárokat, rendszerezetlen felhasználása tehát meglehetősen nagy káoszt képes teremteni. Nem véletlen, hogy nemzetközileg szabályozzák a különböző sávok funkcióját, illetve egyeztetik a használatát az egyes országokban.
Kalózadók persze mindig léteztek, de tételezzük fel, hogy a hazai internetszolgáltatók törvényesen szeretnének működni. Ebben az esetben a fölfelszíni sugárzáskor leggyakrabban a 2,4 (illetve 5,8) GHz körüli ipari frekvenciasávhoz folyamodnak, amelyre a nemzetközi szabályozó testület a 802.11 szabványban szabad felhasználást engedélyezett. (Ezzel működik például a mikrohullámú sütő is.) Éppen ezért erre a tartományra készülnek a rádiós internetelérést is biztosító szabványos eszközök. Egyedi engedéllyel használható még a 3,5 GHz-es sáv, amelyet néhány éve árverésen értékesített a Hírközlési Felügyelet, így csak néhány szolgáltató tud élni vele.
Vezeték nélküli hozzáférést kínál még a műholdas összeköttetés (jellemzően a 12 GHz-en), illetve a budapesti Antenna Mikro rendszerén az Antenna Hungária. Léteznek kétirányú műholdas kapcsolatok, bár az alkalmazott eszközök miatt igencsak borsos áron. Az egyirányú műholdas elérés használatához az szükséges, hogy az előfizető rendelkezzen valamilyen egyéb internetes kapcsolattal (modem, ISDN, bérelt vonal stb.). Az AntenNet szolgáltatása szintén egyirányú, vagyis a jellemzően nagyobb sebességű letöltést az Antenna Hungária biztosítja, a feltöltéshez viszont alternatív csatornára van szükség. (A mobiltelefóniában honos GSM és GPRS szintén vezeték nélkül kínál internetet, de ezzel - mivel a legfeljebb 48 kbps-os sebességével aligha nevezhető széles sávúnak - most nem foglalkozunk részletesebben.)
A mikrohullámú rádiósugarak nyílegyenesen terjednek, ezért a két végpont között szaknyelven szólva optikai rálátásnak kell lenni. Mivel a szabvány alacsony, legfeljebb mindösszе 100 mW sugárzási teljesítményt engedélyez, az adó és a vevő alig pár száz méterre lehet egymástól. Az előző feltétel tehát magyarul azt jelenti, hogy a vevőantenna helyéről szabad szemmel látni kell az adót. Ez oly mértékig igaz, hogy egy időközben (útközben) megnövő fa akadályozhatja a forgalmazást.
Rádiós hálózatok esetén a hétköznapi ember nagyjából kétféle topológiát képzelhet el. A műsorszóró adók viszonylag nagy területet fednek le, körkörös sugárzással. (Jellemző, hogy a hosszúhullámon, amely jobban követi a földrajzi görbületeket, nagy távolságra, Magyarországról akár a Közel-Keletre is sugároznak műsorokat.)
A rádiótelefonoknál a bázisállomás kifejezés vált ismertté, több száz ilyennel fedik le az országot - és a Földet - a mobilszolgáltatók. E két alkalmazásra különbözőségük ellenére is a tömeges, immár milliós nagyságrendű felhasználás a jellemző.
Ezekkel szemben az internetkapcsolat más jellegű és más konfigurációjú hálózatot igényel. A felhasználók gyakorlatilag megszámolhatók, így rendszerint nem a tömegesen sugárzott (telefonnál egyedileg címzett) jelfolyammal működnek, hanem minden egyes felhasználóhoz direkt (kvázi bérelt) vonalat építenek ki. Persze egy több tucat vagy több száz előfizetős mikrohullámú rendszerben szintén létezhet adóhálózat. Az internetközpontból körkörösen, esetleg szektorsugárzókkal vagy pont-pont összeköttetéssel juttatják el a jelet a további átjátszópontokig (gerinc), esetleg direkt a felhasználóig (access point). Ha az átjátszókból ez tovább folytatódik, igencsak szövevényes rendszer alakulhat ki. A lényeg, hogy a végső szakaszban a felhasználó a szükséges vevőberendezésekkel csatlakozhat a világhálóra. Ez azonban mégsem minden esetben a végső szakasz. Gyakori ugyanis, hogy társasházakat, csoportokat egyidejűleg, együttesen kötnek be. Ilyenkor (a kábeltévéhez hasonlóan) külön házhálózatot építenek ki, amelyen az egyes felhasználókhoz helyi (Ethernet-) kábelen jut el az internet.

A fehér foltok lefedésére

A mikrohullámú internet minőségéről, létjogosultságáról megoszlanak a vélemények. Az ellenérdekelt felek, vagyis az „alternatív” szolgáltatók - de esetenként még a szabályozó hatóság képviselői is - kifogásaikat hangsúlyozzák. A 3,5 GHz-es sávért tetemes pénzt fizető szolgáltatók azt nehezményezik, hogy mások ingyen használják hasonló célra a 2,4 GHz-et. Hozzáteszik, hogy ezen a sávon nem lehet jó minőséget nyújtani, csak káros mértékű sugárzással. A Hírközlési Felügyelet kénytelen elismerni, hogy a 2,4 GHz-et bárki szabadon használhatja, de igyekszik ezt belső téri alkalmazásra korlátozni.
Az érdekeltek viszont azzal érvelnek, hogy az előírások betartásával is képesek jó minőségű szolgáltatást nyújtani, ráadásul a széles sávval ellátatlan területek igényeit elégítik ki. A kábeltévé és az ADSL jócskán hagy még fehér foltokat, s ha az Informatikai és Hírközlési Minisztérium célja valóban a széles sávú internet terjesztése, akkor

„Expresszvonal" mikrohullámon

Galvács László / lgalvacs@prim.hu

nemcsak engedélyeznie, hanem ösztönöznie is kellene az alternatív mikrohullámú technológiával nyújtott szolgáltatást.
Elfogulatlan szakértők elismerik, hogy ez a technológia érzékeny a külső, például az időjárási hatásokra, nagyobb a karbantartási igénye. Bár a sok ajánlatban beígért 98-99 százalékos rendelkezésre állás túlzottnak tűnik, a 95 százalék mindenképpen tartható.
Nemcsak az ad létjogosultságot a mikrotechnikának, hogy valós igényt elégít ki, hiszen további előnyök érvelnek mellette.

Problémát csupán az okoz, hogy valóban ki kell építeni, hiszen nem egy már meglévő összeköttetés (kábeltévé, telefon) másodlagos kihasználásán alapul. A felhasználónál elvégzendő szerelési munka mennyiségét ráadásul nem lehet előre és egységesen meghatározni, hiszen az mindig a helyi adottságokon múlik. Épp ezért a létesítés a költségeknek is a legkritikusabb eleme.
Erre hívja fel a figyelmet *Gaál Zsolt,* a RádióLAN ügyvezetője is. Mint mondja, az ügyfélnél szükséges berendezések technikai paramétereit, a válaszok igen eltérőek voltak: asztali USB-interfész saját antennával, panelantennák, 30–120 centiméteres parabolák, YAGI-antenna stb.)
A megfelelő eszközök kiválasztása során óriási szerepe van annak, hogy a szolgáltató által üzemeltetett rádiós bázisállomások milyen messze találhatók a bekötésre váró, hálózathoz csatlakozni szándékozó ügyféltől, milyen az optikai és fizikai rálátás az adott pontokra. Az adottságoktól függ, hogy mikor milyen megoldást tudnak javasolni a szolgáltatók. Mindezek nagyban befolyásolják az árakat is.

A WDSL-nek (Wireless Digital Subscriber Line) is nevezett vezeték nélküli hálózati csatlakozási forma fizikai függetlenséget jelent bármilyen kábeltől (például a telefontól) és egyéb helyhez kötött csatlakozástól. Bár rendszerint fix végponton létesítik, rugalmassága révén gyorsan telepíthető, áthelyezhető, vagy akár ideiglenes pontok is kiépíthetők így (például konferenciákon, kiállításokon).

típusát, antennanyereségi tényezőit, a speciális mikrohullámú kábelek és csatlakozók hosszát, a tartókonzolok nagyságát minden esetben az elsődleges helyi felmérés határozza meg. (Jellemző, hogy bár a táblázat összeállításánál rákérdeztünk a szükséges antenna paramétereire is,

Tarifák szélesre tárt ollója

A kliensoldali rádiós eszközök finanszírozása szolgáltatónként eltérő formában történhet. Egyesek a teljes költséget kifizettetik ügyfeleikkel, esetleg részletekben, más szolgáltatók saját tulajdonukként kezelik az eszközöket, és havi bérleti díjat kérnek. Gyakori, hogy külön

Vezeték nélküli szolgáltatók és szolgáltatások

Szolgáltató	Címek	Ellátott terület	Alkalmazott technológia	Összes előfizető száma	Vezeték nélküli előfizetők száma	Felhasználók száma	Ügyfélkör	Szolgáltatás (csomagok) márkaneve	Szerződési idő	Csatlakozási díj (bruttó, Ft)	Havidíjak a letöltési sebesség szerint (bruttó, Ft)	64 kbps	128 kbps	192 kbps	256 kbps	384 kbps	512 kbps	768 kbps	1024 kbps	1500 kbps	Fő referenciák	Megjegyzés
BorsodWeb	3527 Miskolc, Zsigmondi u. 2. Tel.: 46-504-388 Fax: 46-504-389 www.borsodweb.hu info@borsodweb.hu	Miskolc, Mályi, Nyékládháza, Kistokaj, Szirma, Arnót, Felsőzsolca	Földfelszíni mikrohullámú	250	80	500	Magán	Public		25 000				9 000							Shinwa Magyarország, ITC Irodaház, Szinvapark Bevásárlóközpont, Fux Rt., ÉszakTej	Aszimmetrikus sebesség a két irányban
								BwDSL		50 000						14 000	16 000	35 000				
							Üzleti	BwDSL		50 000						20-30 000	46 000	61 000				
								XS-M-L (forgalomfüggő)		25 000				6250-49875								
								X...		0			62 375		12 2500	15 6250	220 000					
CovySoft Networks Kft.	1181 Budapest, Üllői út 365. Tel.: 297-5717 Fax: 297-5718 www.covysoft.net info@covysoft.net	Budapest, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Földfelszíni mikrohullámú	1 200	1 000		Magán	RadioNET	Határozatlan	123 750					19 875	22 375	34 875				Községek polgármesteri hivatalai, önkormányzatai, budapesti cégek, magán-előfizetők	
									1 év	98 750					17 375	19 875	31 125					
									2 év	48 750					14 875	16 425	27 375					
									3 év	23 750					13 625	14 875	24 875					
							Üzleti		1 év	123 750						24 875	37 375	49 875				
									2 év	86 250						22 375	34 875	47 375				
									3 év	61 250						19 875	32 375	44 875				
DunaWeb Kft.	2600 Vác, Szüret u. 17. Tel./fax: 27-300-072 www.dunaweb.hu, wireless.dunaweb.hu info@dunaweb.hu	Dunakeszi, Fót, Kismaros, Kisoroszi, Nagykőrös, Nagymaros, Pomáz, Szentendre, Szada, Szolnok, Vác, Veresegyház, Verőce	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Magán		2 év	31 250		7 500										
										0					12 499							
							Üzleti		2 év	0					18 750	31 250						
									Határozatlan	62 500												
Euroweb	1122 Budapest, Városmajor u. 13. Tel.: 224-4000 Fax: 224-4100 www.euroweb.hu info@euroweb.hu	Budapest	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Üzleti	WaveNet (WaveFlex)		17 375			40 000-től		70 000-től		120 000-től		170 000-től		Viktória Hotel, Rádió C, Fix Tv	
Externet		Szolnok és környéke	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Magán	Otthon	Határozatlan	62 375						18 625						
									1 év	37 375						14 875						
									2 év	18 625						12 375						
							Üzleti	Partner I.	Határozatlan	87 375						24875						
									1 év	62 375						19 875						
									2 év	37 375						18 625						
								Partner II.	Határozatlan	87 375						37 375						
									1 év	62 375						31 125						
									2 év	37 375						29 875						
GTS-Datanet		Országos	Földfelszíni mikrohullámú, műholdas	35 000	N. a.	N. a.	Üzleti	MDSL	Határozatlan	91 875			61 250								KSH, Közlekedési Főfelügyelet	Aszimmetrikus
									1 év	61 250			58 187									
									2 év	30 625			55 125									
									3 év	0			52 062		94 562							
									Határozatlan	166 250					111 250							
									1 év	111 250					105 687							
									2 év	55 625					100 125							
Holop International		Komárom-Esztergom megye, Salgótarján, Balassagyarmat	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.		B2		31 250		18 750										
								B3		62 500					112 500							
HunNet		Budapest	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Magán	RLH	1 év	12 500					10 000		18 750					
									2 év						9 000		15 000					
							Üzleti	RL	1 év	31 250							56 250		106 250			
									2 év								50 000		93 750			
									3 év								43 750		81 250			
InfoTrade		Szeged, Baja, Mezőberény, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Soltvadkert	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Nincs korlátozva	Zümi		10 000	10 000–50 000											
								Dongó		10 000												
								Goonline		20 000												
								Goonline business		31 250												
MenthaNet	1084 Budapest, Rákóczi tér 6. Tel.: 210-2117 Fax: 210-1249 Mobil: 20-377-1010 www.menthanet.hu info@menthanet.hu	Budapest és környéke	Földfelszíni mikrohullámú	80	80	4 000				78 000		42 000	58 000		60 000		130 000	Egyedi			Nextra Hungary, Peugeot , ISM, OM, Telenor	
MicroNet		Budapest, Budaörs, Érd, Diósd, Törökbálint, Nagytétény, Göd, Csömör	Földfelszíni mikrohullámú	73	73	900	Egyéni	Micro	1 év	61 250							23 750					Maximális sebességnél
								Micro Plusz		48 750							36 250					
							Irodai	Micro		73 750							48 750					
							Üzleti	Micro		86 250							61 250					

Vezeték nélküli szolgáltatók és szolgáltatások

Szolgáltató	Címek	Ellátott terület	Alkalmazott technológia	Összes előfizető száma	Vezeték nélküli előfizetők száma	Fel-használók száma	Ügyfélkör	Szolgáltatás (csomagok) márkaneve	Szerződési idő	Csatlakozási díj (bruttó, Ft)	Havidíjak a letöltési sebesség szerint (bruttó, Ft)										Fő referenciák	Megjegyzés
												64 kbps	128 kbps	192 kbps	256 kbps	384 kbps	512 kbps	768 kbps	1024 kbps	1500 kbps		
Mikroweb Internet		Budapest III. kerület, Üröm, Pilisborosjenő, Pomáz, Szentendre, Solymár, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Pilisszántó, Piliscsaba, Pilisjászfalu	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.		Mini														
							1 gépes	Mini, Mono		28 000		6 000					8 500					Ügyfélszett + költség
							Többgépes	Multi		28 000							16 000					
Óbudanet		Budapest III. kerület	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.			1,5 év	12 500					7 200		8 900					
PanaPhone		Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Földfelszíni mikrohullámú	500	500	800–1 000	Egyéni	SoHoME	Határozott	0	9 600											A díjak nem fix sebességhez tartoznak
							Üzleti	SoHoNET	Határozott	0	7 000–200 000											
RadioLAN Kft.	2310 Szigetszentmiklós, Tököli u. 19. Tel.: 24-442-244 Fax: 24-446-446 www.radiolan.hu info@radiolan.hu	Szigetszentmiklós és környéke, Pest megye	Földfelszíni mikrohullámú	70	60	180		RLAN	Nincs	87 500*			7 500	8 750	10 000	12 500	17 500					
Rayden Electronic	4034 Debrecen, Holló L. u. 26. 4032 Debrecen, Kossuth u. 42. Tel.: 20-340-6878 Fax: 20-349-5000 www.rayden.net, www.wnetwork.hu info@rayden.net	Debrecen és körzete, Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Sámson	Földfelszíni mikrohullámú, műholdas	110	95	146	Egyéni		1 év	18 750					8 625	11 375					Rádió 1, Debrecen	
										37 500										68 750		
							Közületi			37 500					8 625	11 375						
										56 250										68 750		
							Diák			6 250					7 331	9 668						
										12 500										68 750		
R-Net Hungary		Budapest XIV., XVI., XIX. kerület	Földfelszíni mikrohullámú	115	100	N. a.	Egyéni		1 év	Egyedileg, felmérés után						13 750		36 125	106 250	131 250	Mav Hídépítő Kft., EMG Iparterület	
									2 év							12 375		31 125	93 750	117 500		
									3 év							11 875		27 375	81 250	111 250		
							Üzleti		1 év							39 875		48 625	118 750	143 750		
									2 év							33 625		43 625	106 250	130 000		
									3 év							29 875		39 875	93 750	123 750		
Axelero Tiszanet / Tanet Kft.		Csongrád megye	Földfelszíni mikrohullámú	3 000/260	300/200	10 000/900	Mindenki			9 000	5 625–13 625										Polgármesteri Hivatalok, iskolák	Kis csomagoknál forgalmi díj: 1000 Ft/gigabájt
VisData		Országos	Műholdas	80	80	N. a.				1 000 000	85 000–10 000											Kétirányú, 400/150 kbps max. sebesség
WebBiz	2651 Rétság, Mikszáth K. út 13. Tel./fax: 35-350-444 www.webbiz.hu info@webbiz.hu	Nógrád megye	Földfelszíni mikrohullámú	105	105	105	Magán		2 év	25 000 /		9 875	15 000									
							Közületi		2 év	87 375**		11 875	18 750									
Webhome	1112 Budapest, Kőérberki út 36. Tel.: 248-1816 Fax: 248-1817 Mobil: 06-20-954-8844 webhome.hu info@webhome.hu	Budapest XXII. kerület (Nagytétény), XI. és XII. kerület, Diósd, Budaörs, Kamaraerdő, Törökbálint	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.		WDSL 64, WDSL Single	Határozatlan	25 000		15 000				20 000						2 GB forgalom felett pluszdíj
									1 év	15 000		4 500				9 500						
									2 év	7 500		4 500				9 500						
								WDSL Browser	Határozatlan	25 000						15 000						
									1 év	15 000						5 000						
									2 év	7 500						5 000						
								WDSL Group	Határozatlan	30 000						20 000						
									1 év	20 000						9 500						
									2 év	10 000						9 500						
								WDSL Net	Határozatlan	112 500									100 000			
									1 év	50 000									75 000			
									2 év	37 500									62 500			
Winnica Computer		Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúnánás, Debrecen, Józsa	Földfelszíni mikrohullámú	N. a.	N. a.	N. a.	Egyéni	Hobby		18 750						11 375						
							Üzleti	I., II.		37 500						13 125		43 750				
								III.		62 500										68 750		
Pannon GSM		Országos	GPRS/GSM	N. a.	N. a.	N. a.				0	4 625–9 625											Forgalmi díj-csomagtól függ
Vodafone		Országos	GPRS	20 000	20 000	20 000				0	3 125											1 gigabájt forgalmi korlát
Westel		Országos	GPRS/GSM							0	5 000											Forgalmi díj-csomagtól függ

*A berendezések ára, belépési díjat a szolgáltató nem számít fel! A használt kliens, illetve vezeték nélküli router minden esetben az ügyfél tulajdonába kerül, a jogszabályban meghatározott mértékű kulccsal számolt amortizációs költség levonása mellett visszavásárlási garanciát vállalnak. A végberendezés ára a vételi lehetőségtől függően plusz-mínusz 40%-kal is eltérhet.

** Az eszköz bérlete, ill. megvétele esetén. Esetenként egyszeri díj is lehet.

Galvács László / lgalvacs@prim.hu

„Expresszvonal" mikrohullámon

részletezés nélkül úgy fogalmaznak: a létesítés költségeit az egyszeri díj tartalmazza. Szélsőséges (jobb) esetben pedig meghatározott idejű szerződéskötésnél eltekintenek az egyszeri létesítési díjtól.
A felhasználó rendszerint az egyszeri és havidíjas konstrukciókhoz szokott. A mikrohullámú csatlakozásra is ez a jellemző, ám az egyes szolgáltatók tarifáinál igen nagy a szórás. Ez vélhetően nem a szolgáltatás különbözőségéből fakad, hanem a díjképzés módszeréből, illetve a létesítés költségének elszámolási módjából.
Épp ezért óvatosan kell kezelni a tarifákat, nem árt pontosan utánajárni, hogy mit tartalmaz az egyszeri díj, van-e külön eszközbérleti költség, és mit garantál a havidíj. Mint általában, a mikrohullámon is a sebességtől és a felhasználó típusától függ a havidíj. A különbségek itt nagyobbak a más technológiáknál megszokottnál. Akad azokkal összemérhető (havi 10 ezer forint körüli) összeg is, de nem ritka ennek a többszöröse sem.
A sebességek néhol szimmetrikusak, néhol az ADSL-hez hasonlóan eltérő a feltöltési és a letöltési kapacitás. Bár általában nem ígérnek garantált sávszélességet, érdemes megtudakolni, hogy mi az elérhető minimum. A skála azonban színesebbnek mutatkozik, könnyebb az egyedi igényeket kielégíteni. Bár léteznek (az ADSL sebességeivel jórészt megegyező) csomagok, de például minimumként megtalálható a széles sávba még aligha sorolható 64 kbps, illetve a túlsó végen a 3 Mbps is. (A technológia elvi maximuma állítólag 54 Mbps, de ez a nemzetközi gyakorlatban is ritka.)
Esetenként (ám nem mindig) jól elkülöníthető az egyéni és az üzleti célú felhasználási ajánlat. Természetesen az üzleti a drágább, az ADSL-nél az előző számban már említett okok miatt (több használat, esetleg több gép csatlakoztatási lehetősége, szerver üzemeltethetősége). A díjak elemzésénél érdekességként egy új kategóriára bukkantunk, a kedvezményes diákcsomagra. (Azt nem tudhatjuk, hogy a diákigazolvánnyal kötött szerződés esetében hogyan ellenőrzik, ténylegesen ki csatlakozott a hálóra.)

Mikrohullám-lovaglás

A mikrohullámú technológia még újnak mondható az internetezésben, erre utal, hogy több, a kérdőívben szereplő szolgáltató mostanában kezdi meg tevékenységét. Közülük jó néhányan összeálltak, hogy megalakítsák a Vezeték Nélküli Internet Szolgáltatók Magyarországi Egyesületét (Wireless Internet Service Providers Association - WISPA). Az előfizetők száma egyelőre csupán néhány ezer, a tényleges felhasználóké (a csatlakozó számítógépeké) ennek többszöröse lehet. A technológia ugyanis kiválóan alkalmas arra, hogy egy intézmény, vállalat, irodaház nagyobb sebességgel csatlakozzon a netre, majd ott helyi Ethernet-hálózattal osszák el, illetve gyűjtsék össze a forgalmat. Ráadásul a táblázat adatait böngészve (és a korábbiakkal összehasonlítva) úgy tűnik, a magasabb sebességek felé haladva kezd egyre versenyképesebbé válni a vezeték nélküli internet. Ahol pedig nincs más lehetőség, ott sem érezhetik kirekesztve magukat az e-világból. Jellemző, hogy a legnagyobb mikrohullámú referenciarendszerek a vidéki önkormányzatoknál, polgármesteri hivataloknál, iskoláknál működnek.
De a hullámok legfőbb fizikai tulajdonsága, hogy terjednek. Feltartóztathatatlanul. Lehet szörfözni rajtuk. Hát rajta!

Ságvári Bence

E-Európa

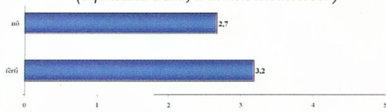
Múlt hónapban jeleztük, hogy az NRC Piackutató Kft. és a Taylor Nelson Sofres Hungary (TNS) legutóbbi, az Európai Uniót is érintő kutatásait kettébontottuk, a népszavazás napjaiban megjelenő újságban csak az e-kormányzati eredményekkel foglalkoztunk, és az EU-val kapcsolatos vizsgálatra inkább most térünk vissza. Most, amikor már bizonyosan nem sértjük meg a kampánycsendet, és amikor már megfelelő optikán keresztül nézhetjük azt az adatot, hogy az internetezők háromnegyede azt ígérte, biztosan, 14 százaléka pedig, hogy nagy valószínűséggel elmegy szavazni április 12-én...

Mindebből két következtetés adódik: vagy nem mondanak igazat az internetezők, vagy kevesen vannak, és még 80 százalékos szavazati arányuk sem kompenzálta a nem internetezők nagymértékű távolmaradását.

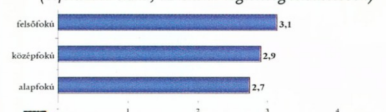
Nézzük, mit mutatott a felmérés egészében és részleteiben! Az internetezők többsége egyértelműen pozitív hatásokat vár a csatlakozástól mind saját maga, mind pedig tágabb, illetve szűkebb környezete számára. A kutatás eredményeiből az is kiderül, hogy az internetes társadalom (többnyire fiatal és iskolázottabb összetételéből fakadóan) nyitottan, a kínálkozó lehetőségeket kihasználva, aktív szemléletmóddal közelít az Európai Unióhoz.

Az EU-val kapcsolatos ismereteiket a kutatás résztvevői erős közepesre értékelték. Az ötfokozatú skálán a leggyakrabban választott érték a semleges 3-as volt. A szubjektív értékítéleteket tovább vizsgálva az is látható, hogy nem igazán lehet tudásukban magabiztos csoportokat elkülöníteni. Igaz ugyan, hogy a férfiakhoz, a fővárosban és a megyeszékhelyeken élőkhöz, illetve a felsőfokú végzettségűekhez némileg magasabb átlagértékek tartoznak, ám ezek a különbségek nem túl jelentősek.

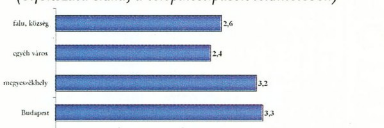
Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?
(ötfokozatú skála, a nemek tekintetében)

Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?
(ötfokozatú skála, az iskolai végzettség tekintetében)

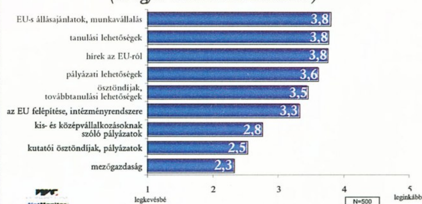

Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?
(ötfokozatú skála, a településtípusok tekintetében)

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az internetezőknek mely témákban lenne szükségük információkra, jól látható, hogy a lista éllovasai az uniós munkavállalási és tanulási lehetőségek. Különösen érdekes ez az eredmény akkor, ha felidézzük a magyar munkaerő immobilitásáról szóló elméleteket és statisztikai adatokat. Aligha kétséges, hogy a magyarországi internetezők – egyelőre igen szűk – csoportja sok szempontból különbözik az ország többségétől, azaz (jelenleg mindenképpen) az EU-val kapcsolatos nyitottság és aktív hozzáállás képviselője. A fokozott érdeklődést jelzi az uniós hírek igen magas átlagértéke is.

Leginkább milyen jellegű uniós információkra lenne Önnek szüksége?
(az egyes válaszok százalékában)

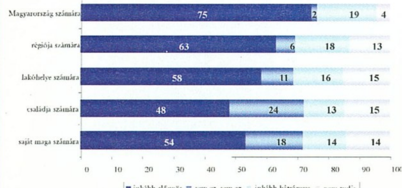

Ez a fajta lelkesedés azonban nem párosul feltétlen hurráoptimizmussal. Általános tendencia, hogy a válaszadók úgy gondolják, az országnak inkább lesz előnyös a csatlakozás, mint saját

felmérése ink

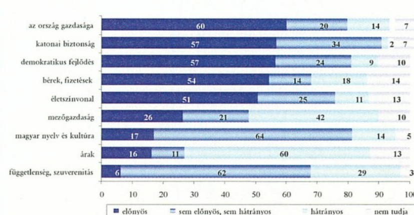
maguk, illetve közvetlen környezetük számára. Érdemes azt is megjegyezni, hogy a tágabb környezet (azaz az ország vagy a régió) felől a szűkebb környezet felé haladva egyre nő azoknak a száma, akik szerint sem előnyei, sem pedig hátrányai nem lesznek a csatlakozásnak, sőt a legtöbben magát az országot féltik, hiszen 19 százalék azoknak a pesszimistáknak az aránya, akik a majdani csatlakozást hátrányosnak tartják Magyarország jövője szempontjából. Itt azonban nem lehet említés nélkül hagyni a média szerepét sem, hiszen az ország sorsának megítélésekor csupán 4 százalék a dönteni nem tudók aránya, míg minden más – a mindennapi hírekből és információkból közvetlenül csak nehezen vagy egyáltalán nem levezethető – esetben ennek három-négyszerese.

Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz...?
(az egyes válaszok százalékában)

Hosszú évek óta jellemző vélekedés, hogy az ország lakossága az uniós csatlakozástól leginkább a gazdasági fellendülést, a nyugat-európai életszínvonal elérését várja. A hazai internetezők esetében sincs ez másképp, hiszen 60 százalék véli úgy, hogy a gazdaság egyértelmű haszonélvezője lesz az integrációnak. Látható azonban az is, hogy a közvetlen anyagi jólét mellett igen előkelő helyen szerepel a katonai biztonság (amely jogilag valójában inkább a NATO-tagságból következik), illetve az ország demokratikus fejlődése, azaz a tagság nem közvetlen gazdasági hatásai.

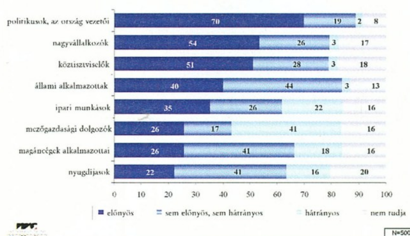
Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz az alábbi területeken?
(az egyes válaszok százalékában)

Két kényes és sokszor hangoztatott ellenérv az ország szuverenitása, illetve a magyar nyelv és kultúra féltése – ám a válaszok alapján ezek nincsenek különösebb veszélyben. Az előbbire vonatkozóan 29 százalék hátrányosnak, míg a döntő többség, 62 százalék semlegesnek tartja a csatlakozást. A nyelv és a kultúra esetében még kisebb, 14 százalék a negatív hatásokat említők aránya.

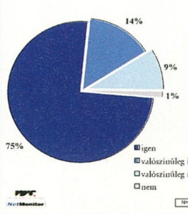
Kik azok, akik magabiztosan várhatják az elkövetkezendő néhány évet? A válaszok alapján – amelyek természetesen csupán vélemények – leginkább kifizetődőnek a politikusi pálya bizonyul majd, de viszonylag kedvező kilátásokra számíthatnak a nagyvállalkozók és a köztisztviselők is. Nem sok jóval kecsegtet azonban a jövő a mezőgazdasági dolgozók esetében, sőt a magáncégek alkalmazottai, az ipari munkások és a nyugdíjasok sem lesznek egyértelműen nyertesei a csatlakozásnak.

Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz az alábbi csoportok számára?
(az egyes válaszok százalékában)

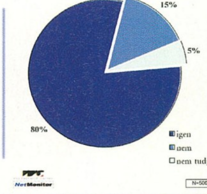

Végezetül lássuk, hogy a szavazás előtt néhány nappal mit ígértek szavazási hajlandóságukkal és a szavazás módjával kapcsolatban az internetezők!

Elmegy-e szavazni?

Igennel vagy nemmel fog szavazni?

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

Dj. Sterbinszky

Az ötprocesszoros lemezlovas

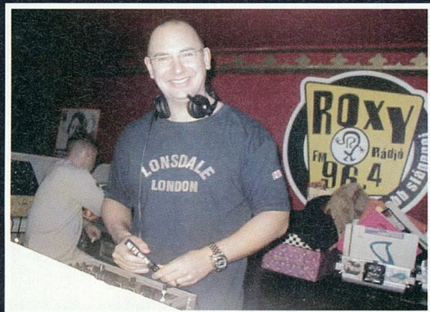
Sterbinszky Károlyt, aki Magyarországon a leghíresebb disc-jockey, már gyerekkorában utolérte a high-tech világa, és azóta sem tud – sőt nem is akar – szabadulni tőle. A számítógépes játékok megszállottja, munkájához sokat használja a netet. Nagyon-nagyon jó dolog az internet – véli, sőt mivel egyik fellépésről rohan a másikra, és sokat utazik autóval, járgányát még a legkorszerűbb dolby surround házimozirendszerrel is felszerelte neki a Clarion. A harmincéves lemezlovasnak a közelmúltban újult meg a honlapja, a www.sterbinszky.hu, s ez jó alkalom volt arra, hogy azt is megkérdezzük tőle, mi is valójában a lemezlovas. Showman? Zenész?

„A két lemezjátszót mint két hangszert használjuk. Egymás után **több számot összekeverünk, összemixelünk**. Néhányan egyfajta showmani szerepkört is betöltenek, azaz a mulatni vágyókat élőszóban is szórakoztatják, én azonban inkább a zene minőségére figyelek, úgyhogy inkább csak beköszönök az elején, és utána **rábízom a közönséget a zenére**."
Sterbi, ahogy sokan nevezik őt, nem most lett híres, lemezlovasi pályafutása körülbelül 14 éve kezdődött, amikor a **Moment diszkó** dj.-jeként bebizonyíthatta, milyen otthonosan is mozog a funky, a soul és a rap világában. Úgy érzi, ez volt az egyik legfontosabb mérföldkő híressé válása útján, hiszen szombatonként már akkor is 1500-1600 ember mulatott az ő segítségével arra az „**iránymutató szubkulturális zenére**", amelyet azon a szórakozóhelyen játszottak.
Valószínűleg kevesen tudják róla, hogy akár programozó is lehetett volna, hiszen a számítógépek világába már diákkorában, még a zenei

klubok meghódítása előtt belecsöppent, és azóta is a gépek, a modern eszközök szerelmese.

„Első tapasztalataimat egy **HT 1080Z** típusú gépen szereztem, amely magyar fejlesztésű, monokróm iskolai komputer volt, az akkoriban elmaradhatatlan kazettás egységgel (**oldmachines.tripod.com/hun_ht_1080z.htm**). A suliban a szünetben folyton ezen lógtunk, a **Galaxy** nevű ufókilövős programmal többen is játszottunk, így komoly versengés alakult ki, hogy ki lesz a nyerő. Azóta a játékok megszállottja vagyok. Aztán jött a **VC20**-as gép, amely komolyabb irányba is elvitt. Ezen elkezdtem **BASIC** nyelven programokat írni. Készítettem egy mai szemmel talán megmosolyogni való, akkor viszont jópofának számító karakteres autószimulátort. Néhány speciális karakterből rajzolta meg a programom az autót és a terepet, s rajta kellett maradni a jelekből megrajzolt úton a kocsival. Lényegében teljesen magamtól, illetve egy korabeli újságból tanultam meg programozgatni. Később aztán **Commodore 64**-esre ültem át,

játékszenvedélyem pedig nem lankadt. A gimnáziumi évek alatt elkezdtem diszkózni, és így derékba tört a programozói karrier, hiszen 16 évesen elragadott a Moment diszkó, s szép lassan jött a többi is. Szóval évekig szinte alig volt kapcsolatom a számítógéppel, mígnem körülbelül 2 éve ismét visszacseppentem ebbe a világba, amikor **sequencerként** komputert kezdtünk használni a zenei munkákhoz. Manapság már nincs olyan stúdió, ahol ne lenne számítógép, sőt egyre gyakoribb, hogy még az akusztikus hangszerek hangját is komputerrel állítják elő."

Néhány egérkattintás, és kész is a muzsika... Nem vezet ez oda, hogy **teljesen elgépiesedik a zene világa**?

„De. De miért ne? Nem kell ettől tartani! A gépek egyébként nagyon megkönnyítik a stúdiómunkálatokat, hiszen nem ritka, hogy 20 perc alatt meg tudom csinálni azt, ami a hagyományos módon több órába telne, persze nem ilyen minőségben..."

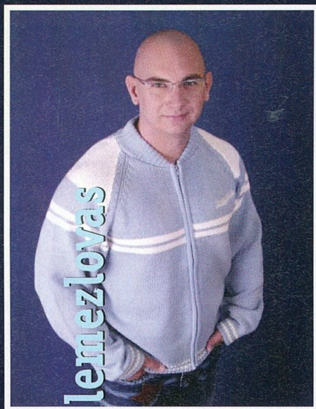
Úgy hírlik, Sterbinszkyt otthon a legmodernebb számítógépek várják, amikor hazaviszi az a járgány, amellyel az országot, a világot járja.

„Összesen **négy számítógéppel dolgozom**, ebből kettő dupla processzoros. Három PC-m van, amely Dual Xeon 2,8 GHz-es processzorral szerelt, és a memóriája is a lehető legmegbízhatóbb fajtájú, ECC Rambus Kingstone. A munka jellegéből adódóan elengedhetetlen, hogy a gép stabil legyen. Két masinát a zenei munkálatokra használunk, a harmadikat pedig csak **internetezésre**. Azzal, amelyiken a zenei anyagaim vannak, ugyanis kerülöm a kapcsolatot a külvilággal, így próbálom megvédeni a fontos állományokat. A negyedik egy 2,4 GHz-es Sony Vaio notebook, ezt több dologra használom. Néha azon szoktam játszani, de főleg akkor praktikus a hordozható számítógép, amikor vidéki vagy külföldi útra megyek, hiszen rá tudom kötni az autóban lévő **térhatású hangrendszerre**, és akár zenei munkákat is tudok végezni útközben" – avatott be Sterbinszky, sőt még azt is elárulta, hogy az otthoni zenei munkákhoz használt számítógépekre két-két 21 colos monitor van rákötve, de hamarosan egy harmadik megjelenítő is csatlakozik a sequencerként funkcionáló számítógépekhez. Olyan kulisszatitkokat is elárult, hogy valamennyi komputerén **Windows XP** található, illetve az is különleges, hogy a már említett autóban nemcsak zenehallgatásra, de DVD-filmek nézésére is lehe-

Szalay Dániel / dszalay@webmester.hu

Dj. Sterbinszky
Az ötprocesszoros lemezlovas

tőség van, természetesen kiváló, térhatású hangzással. Dj. Sterbinszky számára ez a kikapcsolódás egyik formája. Kedvenc számítógépes játékait, főleg az **Age of Mithology** nevű stratégiai szoftvert, ahogy szabadideje engedte, végigjátszotta. Jól ismeri a **Settlers**, a **Command and Conquer** és az

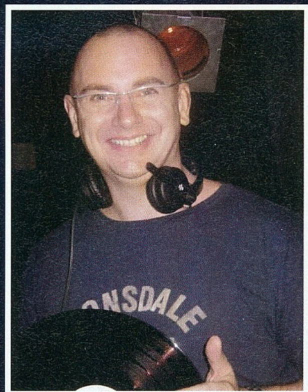
ehhez hasonló többi programot is. Azonban nagyon is ad az egészséges életmódra: **rendszeresen edz**, méghozzá igen keményen. Ezt nem szórakozásnak tekinti, hanem fontos kötelességnek, amelynek egy egészséges embernek eleget kell tennie. Egyébként a kocsiból még nem internetezik, de tervezi, hogy a közeljövőben **mobilinternet-szolgáltatást** is igénybe vesz, hiszen ehhez lényegében már minden eszköze megvan. Elsősorban otthonról kapcsolódik a világhálóra. Jelenleg **ISDN-vonalat** használ, amellyel körülbelül kétóránként mindenképpen föllép a netre megnézni, érkezett-e levele, ám már megrendelte a nagy sebességű **ADSL-kapcsolatot** is, úgyhogy hamarosan még könnyebben tud majd internetezni.

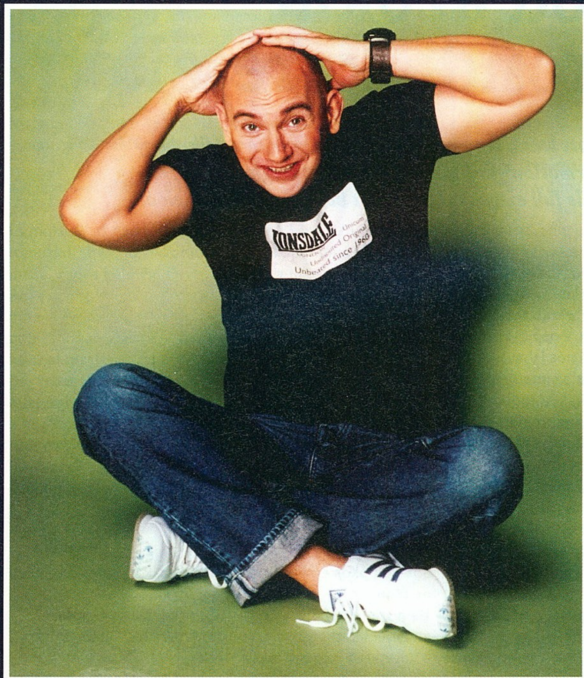
És hogy mire használja a hálót? „Természetesen elsősorban a **zenével kapcsolatos munkákhoz**. Például a kiadókkal, előadókkal, producerekkel, más dj.-kkel kapcsolatos információkat keresem meg. Eléggé céltudatos netező vagyok, azaz meghatározott témák után kutatok. Mondjuk egy-egy turné előtt a hálón tájékozódom az utazással kapcsolatosan, vagy a **Google-ben** a kedvenc autómárkámról, a **BMW-ről** szóló információk után bóklászom. S persze sokat e-mailezek. **Nagyon-nagyon jó dolog az internet.** Felugrok, ha egy megbeszélésen valakiről kiderül, hogy nincs e-mail címe. Hogyan kommunikáljak vele? Faxolgassunk egymásnak? Meglehetősen körülményes, kinek van arra ideje? Úgyhogy marad az e-mail: rendkívül leegyszerűsíti a kommunikációt, és ezáltal az egész életet megkönnyíti. Ezek után nem véletlen, hogy naponta **50-100 e-mail** biztos megfordul a postafiókomban a munkámmal kapcsolatosan. Elektronikus levélben érkeznek a különböző zenei adatok is, például hogy egy-egy zenénket hányszor és hol játszottak."

Tavaly született meg Sterbinszky honlapjának első változata, amely már akkor is a legmodernebb technikákat vonultatta föl.

Azóta alig egy év telt el, de máris **megjelent a weboldal újabb verziója**, amely eltérő külsővel és kibővített tartalommal érhető el. Vajon mi indokolta a gyors váltást? Az első változat indulásakor a dj. azt nyilatkozta valahol, hogy évente legalább egy **„vizuális frissítéssel"** számol, mert nem szeretné, ha megunnák a honlapot a látogatók. Ez lenne az ok?

„Többről van szó: a korábbi lapnak voltak hiányosságai, sok fejlesztenivaló maradt, aminek a nagy részét most elvégeztük. Ezenkívül azért volt fontos az új verzió, mert **szerettünk volna egy még szebb képi világú internetkikötőt**. Ezt egyébként már egy szerkesztői rendszerrel is módosítani lehet, vagyis egyszerűbbé és ezáltal gyakoribbá válhatnak a frissítések, remélhetőleg a publikum nagy örömére. A mostani, 2-es verziójú honlapot egyébként több mint négy hónapos fejlesztés előzte meg, azt megelőzően pedig majdnem

egy évig dolgoztak a pontos honlapstratégián."
A modern, sokat tudó oldalt két programozó, *Berger Dániel* és *Kovács Gergő* készítette el, aki természetesen folyamatosan egyeztetett a lemezlovassal. A honlap egyik különlegessége a **skinváltás lehetősége**. Ez azt jelenti, hogy a látogatók beállíthatják, milyen külsővel jelenjen meg a site – akár a régi arculat is bekapcsolható. Sterbinszkyék ennek kapcsán pályázatot fognak kiírni: a látogatóktól skinek elkészítését várják majd, akik cserébe értékes ajándékokat kapnak. Persze vannak letölthető operátorlogók, csengőhangok, saját fejlesztésű médialejátszó, illetve egyéb extrák. Sterbinszky egyébként elégedett a **www.sterbinszky.hu** látogatottságával:
„A legjobb nap a szerda, amikor a **Roxy rádióban** 16-tól 17 óráig hallható vagyok. Ilyenkor mindig nagyon megugrik a látogatók száma a letölthető tracklista miatt."
Épp a közeljövőben szándékozik beindítani egy önálló **webáruházat** is, ahonnan Sterbinszky-CD-ket, -plakátokat, -matricákat, -pólókat, -pulóvereket stb. lehet majd rendelni. Közvetlen üzleti profitra ebből nem kíván szert tenni, az árukat önköltségi áron lehet majd beszerezni – legalábbis ezt ígéri –, arra viszont számít, hogy sokan fognak rendelni a cuccokból.
„Az internetnek egy hátránya van, de az óriási! Ha elkezded, biztos, hogy **nem tudod abbahagyni**" – állítja Sterbinszky, aki a világháló legnagyobb előnyének a **gyors információáramlás lehetőségét** tartja. A honlapjáról elérhető fórum segítségével például ki tudott alakulni egy olyan rajongói klub, amelynek tagjai rendszeresen visszatérnek, és beszélgetnek. A weblap a hasonló gondolkodásúakat, Sterbi rajongóit is összehozza, **barátságok alakulnak** ki. Maga a lemezlovas egyébként szabadidő hiányában nem szokott hozzászólni a témákhoz, de figyelemmel kíséri a fórum életét.
Egyébiránt pozitívan csalódott az internetesekben: tavaly, az első változat beindulásakor attól félt, hogy majd elárasztják a weblapot a mocskolódó hozzászólások. Azóta beindította a fórumot, de eddig még nem érkeztek efféle, nyomdafestéket nem tűrő szidalmak. Kritika persze igen, de annak kimondottan örül.
„Minél később kezdi el valaki fölfedezni a netet, annál nagyobb veszteség éri. A most 17 hónapos lányomat például biztos, hogy **nem fogom eltiltani** tőle. Nem látom értelmét a tiltásnak. Ő már az internettel együtt nő fel, már most nagyon kedveli a számítógépeket.

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Te is utálod azokat a ronda kereteket?

A beugró ablakokkal két baj szokott lenni. Az egyik, hogy beugranak, a másik, hogy rondák a vastag fejléccel meg az ormótlan gördítősávokkal. Most megmutatjuk, hogyan lehet gracilisebb és mindenféle full extrákkal felszerelt beugró ablakokat előállítani. Csak figyelj!

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, úgy hívták, *Bill Gates.* Ez a király az IE 4-gyel bevezette a **fullscreen** nevű csodálatos találmányt a népek örömére, amely megfosztotta őket minden navigációs lehetőségtől, s ezt előszeretettel alkalmazzák azóta is az internet rámenősebb egyedei. De a bölcsek azt mondták, a tudomány fejlődik, nem tétovázhatunk, csak mert valamit rosszra is lehet használni. Jó emberek hát megpróbálták a népek jobbulására felhasználni ezt a **fullscreen** dolgot.

Arra gondoltak, mi lenne, ha a fullscreent - megőrizve keret nélküliségét - valahogy összezsugorítanák, és akkor már gusztusos beugró ablakokat lehetne belőle kihozni. Mert már akkoriban is utálták ezeket a vaskos, erőszakos ablakokat. A dolog triviálisnak tűnt.

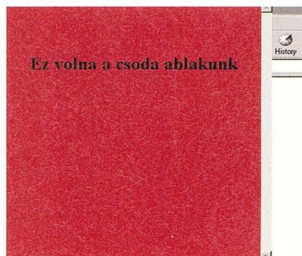
Az egyszeri ember elsőre azt mondta: megadom a **fullscreen** paramétert, de rögtön adok neki egy kisebb méretet, letiltom a scrollbart, és meg is vagyunk.

```
<script language="Javascript">
function nyit()
{ablak=window.open("hopp.htm","","fullscreen,width=2
00,height=200,scrollbars=no")}
</script>
```

De biz nagyot tévedett! Kapott egy tele képernyőt. Na jó, mondták erre a fineszesebbek, átméretezzük az így létrehozott ablakot. Jöjjön tehát az

```
ablak.resizeTo(200,200)
```

Ennek hatására kaptak egy keret nélküli ablakocskát, de abban sem volt sok köszönet: bal oldalt ott maradt a gördítősáv, ami az istennek sem tudott elmúlni onnan.

Sok-sok okos ember törte a fejét éjszakákon át, mit lehetne tenni.

De hiszen, mondta az egyik, van nekünk az a frame-ünk, amellyel letilthatjuk a kereteket! Nosza, összefabrikálták a következő kiegészítést:

```
var ablak_frameString=""+
"<html><head>"+
"<title>"+ablak_title+"</title></head>"+
"<frameset rows='*,0' framespacing=0 border=0 frame-
border=0>"+
"<frame name='top' src='"+"hopp.htm"+"'
scrolling=no>"+
"<frame name='bottom' src='about:blank'
scrolling='no'>"+
"</frameset></html>";

ablak.document.open();
ablak.document.write(ablak_frameString);
ablak.document.close();
```

A furfangos kópék ugyanis azt találták ki, hogy a lekicsinyített ablakba olyan keretleírást (**<frameset>**) tesznek bele, amely egy nulla kiterjedésű keretet meg egy másikat ír le, amely viszont elfoglalja az egész ablakot, de neki le van tilt-

va a gördítősávja. Az ablakba betöltendő cucc, vagyis fájl ennek a keretnek lészen a forrása (src=...). Volt is nagy ujjongás és hejehuja, amikor először megnyitották az ablakocskát, s lássatok csudát, nem volt már sehol a gördítősáv.
Most már csak azt kellett elérni, hogy az ablakocska ne csücsüljön a bal felső sarokban, mint egy riadt kis állatka:

```
ablak.moveTo(200,200);
```

És működött! Az ablakocska immáron keret nélkül, immáron akkorában, amekkorában akarták, és immáron oda ment, ahova küldték. Örvendeztek is a népek.
Ám egy nap öreg vándor érkezett, aki sok országot megjárt, mire elért ide, Internet Explorer-országba. Mikor meghallotta a csodaablakot, megcsóválta a fejét. Elmondta, hogy él valahol messze egy piciny kis népecske, a netscape-esek népe, azoknál ez az ablak nem fog működni. Összedugták a fejüket a bölcsek, és kiókumlálták, hogy akkor biz muszáj a kódhoz hozzábiggyeszteni egy olyan részt, amely az elmaradottabb netscape-es embereknek is láthatóvá teszi az ablakot az ő módjukon.
Végül is a teljes kód, amelyet összeadtak, imigyen nézett ki:

```
<script language=" JavaScript ">
var ablak_IE=document.all?true:false;
var ablak_toltelek= "<html><head> "+
" <title> "+ "</title></head> "+
" <frameset rows='*,0' framespacing=0 border=0 frame-
border=0> "+
" <frame name='top' src=' "+" hopp.htm "+ "'
scrolling=auto> "+
" <frame name='bottom' src='about:blank'
scrolling='no'> "+
" </frameset></html> ";
function open_ablak(){
if (ablak_IE){
ablak=window.open( " "," "," fullscreen ");
ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
ablak.document.open();
ablak.document.write(ablak_toltelek);
ablak.document.close();}
else
{ablak=window.open(" hopp.htm "," ","
scrollbars,width=300,height=300 ");
ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
};}
</script>
```

Hogy senki össze ne tévessze az egyes és kettes idézőjeleket, utóbbiakat pirossal írták a népek. Az egyszerűbb emberek persze nem tudták, hogy a kódban a számok tetszés szerint átírhatók másra, csak majmolták őseik kódját, de te bizonyára már tudod, hogy ezek a számok nem öröktől adottak.
Sok évszázadig jó is volt ez így. Ám aztán jöttek az örök újítók. Hogy ha valaki többször visszatér a főoldalra vagy oda, ahol a ravasz ablakocska lesben áll, miért pattanjon fel neki mindannyiszor, mint az unalomig ismert rossz tréfa. Az okosok akkor azt mondták: csinálunk egy cookie-t, abba beleírjuk, hogy „ablak már vót neki", és akkor többet nem kapja meg, még ha szeretné, akkor sem. Úgy is lett, nagy derekasan nekiláttak a cookie megtervezésének.
Olyan cookie-t fundáltak ki ezek a bölcsek, hogy az a böngésző bezárásával törlődjön is.
Na, az új kiegészítő így nézett ki:

```
<SCRIPT language=Javascript>
function setCookie() {
cookieName = "mar_volt"
document.cookie = "cookieName="+cookieName}

function readcookie(name)
{if (document.cookie.indexOf(name)!=-1)
return true }
</script>
```

Hogy ezt használni tudják, az ősi programot, amit most nem írok ki teljesen, csak feljebb kell emelned kissé a tekintetedet, hogy lásd, kiegészítették a következőképpen:

```
function open_ablak(){
if (readcookie("mar_volt")){ }
else
{
if (ablak_IE){ setCookie();

(itt a fenti program folytatása)

}
```

Amit kékkel írtam, azt szúrták be a régi programba. Ettől aztán az egy website felkeresésekor már csak egyszer dobta elő a mégoly hercig ablakocskát. Persze ugyanezt be kellett tenni a Netscape-ország lakóinak szánt programrészlet elé is:

http://www.novell.com

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Te is utálod azokat a ronda kereteket?

```
if (readcookie(”mar_volt”)){ }
else
{
else
{ setCookie();
ablak=window.open(”hopp.htm”,””,”scrollbars,width=30
0,height=300”);
ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
};}
</script>
```

Bízom benne, hogy ha őseink eligazodtak ebben, akkor te is érted, melyik részt emeltem most ki (a vége is elég árulkodó).

És mitől fog ez egyáltalán működni?

Hopp, Internet Explorer-ország lakói erre is gondoltak. Az egyik megoldás az volt, hogy csináltak egy linket, és ha valaki rákattintott, akkor jött be az ablak:

```
<a href=”javascript:open_ablak()”>Klattyints ide!</a>
```

Mások nem bízták a véletlenre, hanem amikor oldaluk betöltődött, íziben bepattintották az ablakot:

```
<body onLoad=”open_ablak()”
```

Voltak, akik külön örömüket lelték abban, hogy amikor a gyanakvó webőspolgár megérkezik a website-ra, s megnyugodva tapasztalja, hogy semmi orvtámadás nem leselkedik rá, akkor ugrik elő huncut ördögfiókaként az ablak. Erre az alattomos megoldásra a következőt találták ki:

```
<body onLoad=”setTimeout(’ open_ablak()’, 10000)”
```

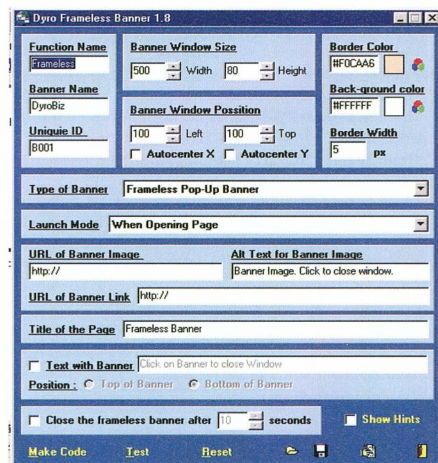
Aztán a régi korok lovagiassági szabályai megkövetelték azt is, hogy ha már megnyitunk egy ablakot, zárjuk is be. Pláne, hogy ezeken a spéci ablakokon már nincs ott a szükséges x, amire kattintva el lehet küldeni azokat melegebb égtájakra. Ezért íratlan szabály, bár épp most foglalom írásba, hogy az ablaknak tartalmaznia kell a „Bezár” gombot vagy linket. Mint tudjuk, egy ilyen link ősidők óta a következő kis programot rejti magában:

```
<a href=”#” onClick=”top.window.close()”>Bezár</a>
```

De ahogy a megnyitást lehet időzíteni, úgy a bezárást is: egy kis időzítőt kell elhelyezni a megnyíló ablak belsejében:

```
<body
onLoad=”setTimeout(’top.window.close();’,10000)”>
```

Persze a modern kor embere is felfedezte az ilyen ablakok használhatóságát, és már külön programokat gyártanak erre. Például a Copperflow Easy Popup Generator (www.copperflow.com) vagy a Frameless Generator a www.codebrain.com-tól, de itt van a Dyro Frameless Banner is, amit bármikor megvehetsz tíz dollárért a www.dyro.biz címen. Ám nem érdemes, mert mi itt elmondtuk ugyanazt. (A programok demói a CD-nken remélhetőleg megtalálhatók!)

És persze ne nézz baleknek: ha az újság árát kivetítem erre az oldalszámra, akkor akárhogy is számolom, jössz még nekem legalább 2800 froncsival. Ha lehet, átutalással kérném.

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Ne csak üljünk a gép előtt, tornázzunk is!

Aki sok időt tölt a számítógép mellett, jó, ha ügyel pár dologra, a komputerrel dolgozni ugyanis fárasztó. Fontos a jó minőségű monitor, a megfelelő szék. Célszerű az ülőalkalmatosságot úgy beállítani, hogy hátradőlve, kezeinket a karfán nyugtatva is jól lássuk a képernyőt, annak feliratait. Lényeges, hogy kényelmesen elérjük a billentyűzetet, könnyedén tudjuk használni az egeret. Időnként nem árt az egér és a billentyűzet helyét változtatni – az egyhangúan ismétlődő mozdulatok hosszú távon károsak az ízületekre. Az alábbi írásban ezekkel a kérdésekkel foglalkozunk, természetesen ezekhez is az interneten hozzáférhető háttér-információkat ajánlva.

Magunktól is érezzük időnként, hogy fel kell állnunk a gép mellől - a szakemberek szerint ezt húszpercenként tanácsos megtennünk, miközben nyújtózkodunk néhányat, és teszünk pár lépést a szobában, az irodában. A képernyőfigyelést végző munkavállalóknak a fokozott figyelem követelménye miatt óránként 10 perc munkaszünet jár az 57/1997. számú népjóléti miniszteri rendelet alapján. Fontos, hogy ez a szünet össze nem vonható, s ha ügyesen gazdálkodunk vele, akkor egészségünk védelmét szolgálja, például a számítógépes tornák beiktatásával. Gondoljunk elsőként a **szemünk** egészségére - munka közben is célszerű tízpercenként néhányat sűrűbben pislognunk, és időnként nézzünk a szoba legtávolabbi pontjaira. Tornáztathatjuk a szemünket úgy is a munkaszünetekben, hogy magunk elé képzelünk egy nagy négyzetet, és egymás után háromszor megnézzük a négy sarkát. Ismételjük meg

12 tibeti a számítógép előtt

Néhány évvel ezelőtt könyveket, videokazettákat adtak közre annak a tizenkét tibeti gyakorlatnak a kapcsán, amelyről szinte csodákat regéltek: mennyire megőrzik az egészséget, milyen módon segítik a fiatalság megtartását. Elkészült a „tizenkét tibeti képernyős" is: a gyakorlatokat *dr. Martin Donner* ortopéd szakorvos, ortopéd sebész állította össze. *Dr. Hódos Tibor* szerint a „tizenkét tibeti képernyős" segít abban, hogy fittek maradjunk a rövid izomfeszítő és -lazító gyakorlatok egymást követő sorával, ezek ugyanis ösztönzik az izmok energiaellátását és anyagcseréjét. Minden gyakorlatot 10-15 másodpercig kell végezni, fontos, hogy lassan és mélyen lélegezzünk (tehát nem árt egy jól kiszellőztetett helyiség), és minden egyes gyakorlat után szükséges az állva végzett lazító mozgás.

A gyakorlatok rajzai itt találhatók a neten:
www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm#Tab1

Részletes leírás olvasható ebben az egészségvédő cikkben:
www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm

Ne csak üljünk a gép előtt, tornázzunk is!

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

a gyakorlatot fordított irányban is, szintén háromszor.

Nyakunk izmai megmerevedhetnek, ezért fontos a nyaktorna. Körözzünk lassan, erőteljesen, lefelé, oldalra és hátrahajtva a fejünket, legalább ötször, majd ismételjük meg fordított irányban is. Aztán hajtsuk finoman a fejünket a jobb vállunkhoz ötször egymás után, majd ugyanezt ismételjük meg bal oldalra is. Kipróbálhatjuk az állcsúsztatást: csúsztassuk a fejünket finoman hátra, de kizárólag egyenesen, függőlegesen, ne mozduljon a nyakunk. Tartsuk ki, amíg tízig számolunk, és tartsuk vissza a lélegzetünket. Ismételjük meg háromszor egymás után. Elvégezhetjük az állcsúsztatást előre is.

Karunknak, vállunknak szintén jól jöhet a torna. Állva nyújtózkodjunk a mennyezet felé, karjainkat váltogatva. Azután csak az egyik kezünket nyújtsuk felfelé, magunkban számoljunk tízig, és tartsuk ki. Ismételjük meg ezt a másik kezünkkel. Lassan körözzünk a vállainkkal háromszor előre, illetve hátra. Majd az úszók bemelegítését utánozva – bizonyára sokszor láttuk már, amikor a startkőre készülődnek – lógassuk lazán a karjainkat, s könnyedén rázogassuk a kezeinket vállból és

Az egészségügyi miniszter 50/1999. (XI.3) EüM-rendelete

Részlet a Magyar Közlöny 1999/97. számából (6193–6195)

A képernyős munkahely kialakításának minimális követelményei

1. Berendezések

1.1 Általános rendelkezés

A képernyős berendezést úgy kell kialakítani, üzembe helyezni, illetve üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségi kockázatot vagy balesetveszélyt a munkavállalók számára.

1.2 Képernyő

...

***d,** A képernyő a használó igényeinek megfelelően legyen könnyen és szabadon elfordítható, dönthető.*

***e,** Biztosítani kell külön monitorpolc vagy állítható asztal használatát.*

***f,** A képernyő legyen mentes olyan tükröződéstől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kellemetlenséget, látási nehézséget okozhat.*

1.3 Billentyűzet

...

***b,** A billentyűzet előtt legyen elég hely ahhoz, hogy a számítógép-kezelő kezét és csuklóját megtámaszthassa.*

...

1.4 Munkaasztal vagy munkafelület

...

***b,** A laptartó legyen állítható és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosítható helyzetben rögzíthető.*

1.5 Munkaszék

***a,** A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét.*

...

***d,** Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt kell biztosítani.*

Forrás: www.erg.bme.hu/emania/2001/tothjasper/magykozl.htm

Számítógépes TORNA

Négyzetnézés 3x

Állcsúsztatás 10

Fejhajlítás 10

Háthajlítás 10

Karokat fel 10

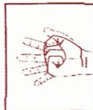

Vállkörzés 3x

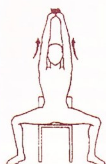

Kar fel és hátra 3

Könyök hátra 10

Karrázogatás 3x

Csuklóhajlítás 3x

Ujjnyújtogatás 3x

Karemelés

Előrehajlás

Oldalra dőlés

Elfordulás

Csuklótorna

Tenyérnyomás

Bokatorna

Homloknyomás

Tarkó

Halánték

Halánték

Előrefordulás

könyökből. Közben az ujjainkat is rázzuk. Csináljuk ezt mintegy tíz másodpercig.

Folytathatjuk a **kéztornával.** Nyújtsuk előre a karjainkat, csuklónkat fordítsuk lefelé, majd finoman, lassan hajlítgassuk a csuklónkat hatszor-hétszer le és fel. Ezután körözzünk a csuklóinkkal hatszor-hétszer balra, illetve jobbra.

Tornáztassuk meg az **ujjainkat** is. Karjainkat lógassuk lazán a testünk mellett, majd szorítsuk lassan ökölbe a kezeinket, azután nyújtsuk ki az ujjainkat. Ismételjük meg háromszor. Ez követően nyújtsuk ismét előre a karjainkat, és erőteljes ökölbe szorításokat, tenyérkinyitásokat végezzünk hatszor-hétszer.

Szükségünk van erős hátizmokra is, ezért nem árt, ha a **hátunkat** szintén rendszeresen tornáztatjuk. Kulcsoljuk össze a hátunk mögött a kezünket, és kezdjük óvatosan mind magasabbra és magasabbra húzogatni, de úgy, hogy tartásunk egyenes maradjon. Ezt követően rázogassuk ki a karizmainkat, majd csípőre tett kézzel hajolgassunk hátra hatszor-hétszer. Azután végezzünk csípőkörzéseket ugyanannyiszor.

Könyökhúzásokat szintén végezhetünk: könyökben behajlított karjainkat emeljük mellmagasságba, és húzzuk hátra a **könyökünket,** ritmikusan ismételgetve a gyakorlatot, hatszor-hétszer. Ezt követően megismételhetjük a mozdulatsort lassan is: kitartunk, amíg magunkban tízig számolunk, és visszatartjuk a lélegzetünket.

Kitalálhatunk saját magunk is kedvünkre való gyakorlatokat – hagyatkozzunk arra, amit érzünk: hogyan kellene mozognunk, hogy a sok ülőmunkát ellensúlyozzuk. Egy a lényeg, figyeljünk testünk jelzéseire, a valóban nagyon fontos megelőzésre.

Kapcsolódó webcímek:

Számítógépes munkakörnyezet
www.erg.bme.hu/emania/2001/tothjasper/folap.htm

Dr. Hódos Tibor: Barátom, a számítógép
Tények az egészségvédelemről a számítógépes munkában
www.sulinet.hu/kabo/hodos/torna.htm

Számítógépes tornaillusztrációk a neten – ezeket célszerű kifüggeszteni a munkahelyen:
www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket!

Pedofília volt, van, és lesz. Valójában egy jelenségkörről van szó, amelybe az eltitkolt beteges hajlamtól a sorozatgyilkosságig sok minden belefér. Meg kell barátkoznunk azzal a ténnyel, hogy a pedofília önmagában nem bűn, hanem betegség. S mint ilyen, csak akkor üldözendő, ha bűnné válik, vagyis ha valaki beteljesíti pedofil vágyait.

Becsült adatok szerint 10 évvel ezelőtt az Egyesült Államokban 18 éves korukig a lányok 15-40 és a fiúk 20 százaléka vált valamilyen szexuális visszaélés áldozatává. Csak Amerikában az áldozatok becsült éves száma 210 000 (1.), s a feljelentési arány – de csak az! – az évek során örvendetesen javul. A gyermekmolesztálók őstípusa az apukás-nagypapás cukros bácsi, aki elcsábítja a gyermeket, csúnya dolgokat csinál vele, aztán esetleg meg is öli, hogy tanú ne maradjon. *Fritz Lang* ezt a figurát helyezte híres 1931-es filmje, az „M, avagy egy város keresi a gyilkost" középpontjába (2.). Modellje a „düsseldorfi vámpír" volt, aki 41 embert támadott meg, s közülük kilenc meg is halt. A túlélők leírása szerint a „vámpír" jól öltözött, bizalomkeltő és tekintélyes ember volt. Lang nyilván a démoniságát akarván fokozni pedofilizálta a figurát.

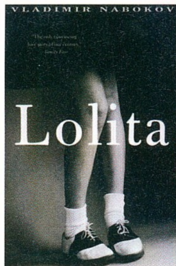

A pedofília nem azonos a gyermekmolesztálással; utóbbi alkalmi szexuális visszaélés, s az ilyen elkövetők gyakran normális családi életet élnek családjuk körében. A gyermek szempontjából persze teljesen mindegy, hogy ő most alkalmi áldozat vagy egy sorozatos el-

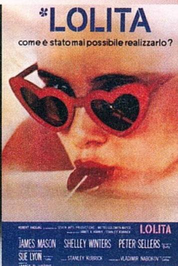
követő sértettje. Maga a szexuális visszaélés sem könnyen definiálható.
A nem annyira nyilvánvaló esetekben jó iránymutató, hogy a szexuálisan éretlen gyermekkel valaki olyan kapcsolatot létesít, melynek célja a gyermek szexuális tárgyként való kezelése.
A vágyak felől közelítve meg a kérdést: a gyermek inadekvát szexuális izgalmat gerjeszt a pedofil emberben, s ebből a szempontból már az is kimeríti a pedofília fogalmát, ha valaki szexuális izgalom keltése céljából gyermekfotókat nézeget vagy terjeszt az interneten.
A pedofil vonzalmat fallometrikus technikával jól lehet mérni. Lényege, hogy az alanynak mindenféle, meztelen gyermekekről és felnőttekről készült képeket mutogatnak, és közben mérik egy bizonyos testrész méretváltozásait. Egy kicsit brutális átnevelési technika, hogy ha ez a növekedés nem megfelelő képnél történik, az alany kap egy kis áramütést. Vizsgálatok szerint azonban csak a villanyszámlában áll be valódi változás.
A pedofília átszövi mindennapjainkat: a gyermekekért túlságosan rajongó tanár, a leánygyermeke körül túlságosan buzgólkodó apa, az idősebb gyerek mohó érdeklődése a nála kisebbek iránt egyaránt jelezhet pedofil motivációt, hogy itt csak a finomabb verziókat említsem.

A média szerepe

Sajnos a média is visszaél a pedofil vonzalmakkal, amikor kislányokat nőnek öltöztet, kifest, a női szexus minden jegyével ellát, vagyis pont azt a bizonytalan átmenetet használja ki, amely a pedofilek kedvenc vadászterülete: amikor egy gyermek még ártatlan, de már rávetíthetők a buja fantáziaképek (3.).

Vladimir Nabokov Lolita című regénye

Stanley Kubrick Lolita című filmje

A pedofília szalonképességét *Vladimir Nabokov* Lolita című, 1956 és 1958 között betiltott könyvéből 1962-ben elkészült *Stanley Kubrick*-film kezdte előkészíteni (4.).
A könyv a 12 éves, végzetesen csábító lány és irodalomprofesszor mostohaapja szerelmi afférját meséli el. Ahogy *Groucho Marx* írta: „A könyv olvasását felfüggesztem hat évre, amikorra Lolita betölti a tizennyolcat."
A pornósite-okon azóta is előszeretettel használt Lolita szó *Charlie Chaplinnek Lolita MacMurryvel,* egy 16 éves fiatal lánnyal kötött házassága óta fémjelzi a szexuális csáberővel felruházott 9-13 éves lányokat. A könyvet 1997-ben *Adrian Lyne* ismét megfilmesítette, átérezve a téma aktualitását.
A pedofil vagy gyermekpornóképek és -videók igazi lelőhelye persze az internet, ahol bárki könnyedén találhat magának való anyagot. A nyilvános helyek sokszor gyermekfotósite-nak adják ki magukat, ahol édes gyermekképeket mutatnak be szexis topokban, kétrészes fürdőruhákban, felnőttpózokban. Persze lehet, hogy aki fizet, kevésbé ártatlan képekig is eljut. Semmi kétség, a pedofilek fogorvosi nyálelszívókkal telepednek le a képernyő elé, hogy *Maxwell Smythe* fotózási tanácsait tanulmányozhassák. Max több ilyen site-ot üzemeltet (5.), s némelyiken az is fel van tüntetve, hogy törvény által engedélyezett, papa-mama is látta, és tetszik neki. Már csak azt a papát és mamát kéne a törvénynek is látnia, aki ezek szerint befektetésnek tekinti gyermekét.
Max ars poeticája szerint csodálatos dolog ezeket az ártatlan, már nem gyerek, még nem nő lányokat fotózni, ez élete fő szenvedélye. Max nemes lélek, gyilkolgatás helyett fényképez. Ezt nevezi *Freud* szublimációnak.

Mi is hát a pedofília?

Mi itt nem a kriminális pedofíliáról szólunk, gyerekrablásról, erőszaktevésről, gyilkolásról: az túl rémisztő volna. Sokkal veszélyesebb – mert ártalmatlannak tűnik – a hétköznapi pedofília, amely a családokban folyik, illetve nevelő és tanítványa vagy fiatalabb és idősebb gyerekek között az intézetekben. Nevem elhallgatását kérve mondom el, hogy egyik gimnáziumi tanárnőm például rendszeresen elég zavarba ejtően dicsért az osztály előtt a külsőmért, s nyíltan kivételezett velem, majd később híre kelt, hogy a szomszéd osztályból el is csábított egy arra kapható harmadikos fiút. Nyilvánvalóan

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket!

az a srác nem érezte úgy, hogy őt most abuzálták, mélyen megtisztelve érezte vagy éppen azon szerencsések közé sorolta magát, akik kamasz létükre már felnőtt nőt „szereztek". Mivel itt papírforma szerint szexuálisan érett alanyról van szó, ezt szokás efebofíliának is nevezni, megkülönböztetendő a pedofíliától (6.). Bárminek is nevezzük persze, az eset rámutat a pedofília/efebofília azon vonására, hogy a felnőtt elkövető sokszor könnyedén rá tudja venni a gyermeket vagy fiatalt – akit tulajdonképpen kis felnőttnek tekint – arra, hogy önként vegyen részt a felnőtt számára szexuális izgalmat nyújtó praktikákban, s ezt az önkéntességet saját felmentésükre használják.

A pedofília a DSM IV. betegségosztályozó rendszerben is helyet kapott. Eszerint pedofil az, aki pubertás előtti korban lévő gyermeket szexuális tevékenységre rávesz vagy kényszerít. Ez gyakran lemeztelenítésben, simogatásban, máskor viszont fizikai érintkezésben is megnyilvánul. Gyakran készítenek fotókat, videókat a jelenetekről, elsősorban utólagos nézegetésre, csereberére más perverz alakokkal, de gyakran a gyermeket is megzsarolják vele. A pedofilek gyakran hivatkoznak arra, hogy ez csak felvilágosítási céllal történt, vagy hogy a gyerek élvezte, mi több, a gyermek szexuálisan provokálta a felnőttet (7.) – gondolom, mint tolvajt a pénztárca. Fontos kritérium, hogy ez a szexuális késztetés nehezen leküzdhető, az illető életét, kapcsolatait feldúlja, vagyis általában mindent elsöprő szenvedély. A kriminalizálódás útja a vágyak cselekvésbe fordítása, majd a cselekmény eltitkolásának igyekezete szokott újabb bűncselekményekhez vezetni.

Talán meglepő, de egyes felmérések szerint a pedofilek 80-90 százaléka gyermekkorában maga is szexuális zaklatásnak esett áldozatul. Ezt nevezik a molesztált molesztáló elméletének. Egy pedofileket kezelő csoportterápián az egyik férfi büszkén kijelentette, hogy speciel ő nem volt abuzálva, majd elmondta, hogy nyolcéves korában a nagybátyja tanította meg az önkielégítésre, ami jellegzetes pedofil akció volt a felnőtt részéről (8.). Más esetben a bébiszitter bátorította a gyermekeket szexuális játékra. Előfordult, hogy a pedofil egyszerűen csak szemtanúja volt apja perverz tetteinek, amelyeket anyja vagy testvérei kárára követett el (9.). Más kutatók azonban ezt vitatják (10.), mondván, hogy gyermekkorában majd mindenki játszik papás-mamást az asztal alatt, mégsem mindenki pedofil. Sok pedofil elkövető racionalizálja viselkedését, vagy nem akarja érteni, miért ártalmas a gyermekre nézve mondjuk az, hogy ő női ruhába öltözteti, és sétáltatja maga előtt fel-alá, miközben szexuális izgalmat él át.

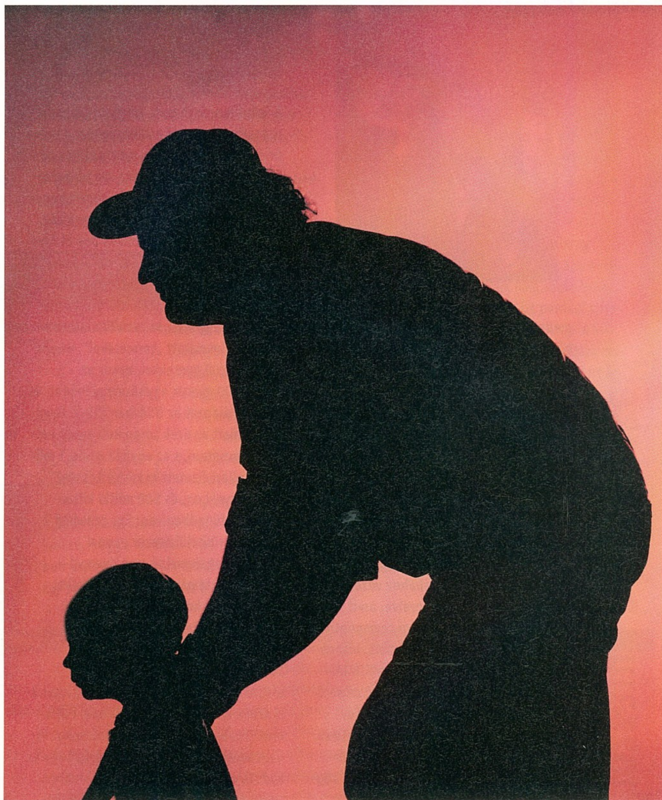
A pedofileket a szakirodalomban szokás **fixálódott** és **regresszív** típusra osztani. A fixálódott azt jelenti, hogy az illető gyermekkora valamely fejlődési szakaszában rekedt meg, a regresszív pedig bizonyos élethelyzetekben hajlamos átmenetileg gyermekkori szintjére visszatérni. Ezen belül szokás még megkülönböztetni férfi- és női pedofíliát, mert bár a férfiak nagy fölényt mutatnak, létezik csábító anyuka, óvónéni vagy gimnáziumi tanárnő is (12.).

A fixálódott pedofil tehát tulajdonképpen megreked a fejlődésben, míg a regresszív típus talán soha nem lenne elkövető, ha egy aktuális stresszhelyzetben nem jönne rá, hogy a kínálkozó lehetőség megvalósítása csökkentheti frusztráltságát.

John Douglas FBI-ügynök, aki személyiségprofilok készítésével segítette sorozatgyilkosok felkutatását, szintén gyakran tapasztalta, hogy az aktuális emberölés közvetlen kiváltó oka házas-

A két típus főbb vonásai (11.)

Fixálódott (kizárólagosan) pedofil	Regresszív (nem kizárólagosan) pedofil
Szexuális érdeklődése gyermekekre irányul	Szexuális érdeklődése elsődlegesen kortársakra irányul
A pedofil érdeklődés kamaszkorban kezdődik	A pedofil érdeklődés felnőttkorban indul
Nem aktuális stressz váltja ki	Aktuális stressz, depresszió váltja ki
Állandó érdeklődés és kényszerítő vágyak hatása alatt áll	A vágy alkalomszerű, a stresszel megjelenik, majd eltűnik
Kitervelt elkövetés	Hirtelen, impulzív, alkalom teremtette elkövetés
Az elkövető alkalmazkodik az áldozat életkorához, egyfajta szülőszerepet vesz fel	Az elkövető a gyermeket felnőttpótléknak tekinti, felnőttként elégíti ki rajta vágyait
Elsősorban fiúk a célpontok	Elsősorban lányok a célpontok
Nincs korának megfelelő szexuális kapcsolata, vagy konvencionális házasság mögé rejtőzik	Korának megfelelő szexuális kapcsolata is van, általában házasságban, kapcsolatban él
Az elkövetésben az alkohol, a drog nem játszik szerepet	Gyakori az alkohol és a drog gátlásoldó szerepe

társi veszekedés vagy egyéb, például szexuális frusztráció (13.). A sorozatgyilkosok és alkalmi pedofilek mintegy megtanulják, hogy a gyilkosság, a kínzás vagy a pedofil cselekedet izgalma feloldja bennük a depressziót, lehangoltságot, ahogy más ilyenkor felhívja a barátját, és dumcsizik vele egyet, vagy moziba megy.

Peter Banning szakértő szerint (14.) a pedofilekre egyfajta „önrontó" kör jellemző: a tetteik által érzett szégyen fokozza csökkent értékűségük tudatát, ami újabb stresszt jelent, az elől pedig ismét a pedofil cselekedetekbe menekülnek. Egy néhai pedofil honlapján olvasható saját tapasztalata, miszerint a depressziója elől menekülve kezdett el az interneten gyermekpornóképeket nézegetni, ami persze csak per pillanat enyhített a szégyenén és kétségbeesésén (15.). Mások itt nem állnak meg, hanem élőben szeretnék azt, amit láttak. Hősünk fiatal fiúként döbbent rá, hogy valójában ő a fiatal fiúkhoz vonzódik, de mára kitört betegsége börtönéből, egyetemre és terápiára jár, s élete éles fordulatot vett. Lakókörnyezete polgárai nevében is tartós javulást kívánunk neki.

Michael Jackson vonzalma

Rossz hír a gyanakvástól nehezen szabaduló rajongóknak, hogy hiába a több gyerek meg a többszöri házasság, ami történt, megtörtént. *Bill Dworin* nyugalmazott detektív, aki pályafutása során 4000 szexuális zaklatás ügyében nyomozott, megszólalt, és elmondta, mit tapasztalt 13 évvel ezelőtti ominózus ügyfelénél, Michael Jacksonnál (16.). Történt, hogy óriási botrány támadt, mert egy 13 éves fiú, akit a popsztár barátjaként hurcolt magával világ körüli koncertkörútjain, enyhén pénzéhes szülei nyomására hirtelen vallomást tett, miszerint Jackson pedofil módon viszonyul hozzá. Az egész úgy kezdődött, hogy Jackson kocsit bérelt a Rent-a-Wrecknél, s a tulajdonos 12 éves mostohafia, *I. J. Chandler* annyira megtetszett neki, hogy telefonon kezdte hívogatni a világ minden pontjáról, s néha 3 órát is beszélgettek videojátékokról és egyebekről. Jackson, ahogy a szelíd pedofileknél szokás, fokozatosan hálózta be a fiút, aki nem tudott ellenállni a világ egyik leghíresebb és legérdekesebb egyéniségének. Végül az ágyban kötöttek ki. Jackson ölelgette, csókolgatta, s azzal zsarolta, hogy ha a fiú nem szereti őt, akkor kénytelen mást keresni magának. „A másik barátom – mondta Jackson Misi – nyitott szájjal is csókolt." A folytatást az olvasó fantáziájára bízom, de a fiú teljes vallomása elolvasható az interneten is (17.). A fiú a nyomozás során még Jackson nemi szervét és annak bőrhibáit is leírta, ami elég meggyőző érv a

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

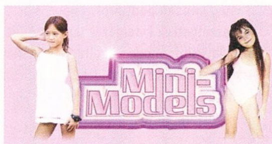
Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket!

mellett, hogy nem valamelyik popújságból szedi az infókat. A detektív elmondása szerint a sztár szobája Neverlandben olyan, mint egy kamaszé, ami a fixációs pedofil típus jellemzője. Mindenki ismeri Jackson panaszait a gyermekkoráról, ami tulajdonképpen nem is volt, úgyhogy most kell neki zsiráfos állatkerttel, vidámparkkal és lélekben azonos korú, biológiailag viszont 20 évvel fiatalabb fiúkkal bepótolni. A rendőrök meztelen gyermekek képeit találták meg Jackson lakásában, és a hálószobához vezető folyosón riasztó volt felszerelve, amit Dworin nyomozó biztonsági szempontból teljesen indokolatlannak tartott, hiszen a ház többi részén ilyen nem volt található, s különben is, Neverlandet szigorúan őrzik. A riasztó léte azért riasztó, mert a nyomozó szerint csak arra kellett, hogy a pedofil tevékenység még a személyzet előtt is rejtve maradhasson. Vádemelés azonban nem történt, Jackson peren kívül megegyezett a szülőkkel, kb. 20 millió dollárt fizetve nekik, ami bőségesen fedezhette fiuk pszichoterápiáját, és még maradt is belőle valamicske. Az ügy alaposan betett Jacksonnak, aki most már anyagi csőd szélén áll. Lehet, hogy el kell adni a zsiráfot is. „Frankenstein több szimpátiát vált ki, mint ő" – nyilatkozta egy zenei topmenedzser (18.). Jackson nincs egyedül hajlamaival, a sztárvilág nem egy tagja áll vizsgálat alatt hasonló ügyekben.

Pedofília és egyház

A katolikus egyházat, amely továbbra is ragaszkodik a papi nőtlenséghez, pár éve óriási skandalum rázta meg: számos papról kiderült, hogy évek óta zaklat gyerekeket, ami felett elöljáróik szemet hunytak. Becslések szerint 40-50 ezer aktív, illetve visszavonult katolikus pap él Amerikában, akiknek 6-16 százaléka pedofil. Ez azt jelenti, hogy egyházmegyénként 16–42 pedofil pap található. Ha ezt beszorozzuk egy átlagos pedofil élethosszsziglan felmutatott „termésével", vagyis mondjuk 200 gyerekkel, akkor az 3200-8400 gyerek egyházmegyénként, és 600 000 áldozat az USA-ban (19.). Ilyen vádak miatt az évek során 800 papot kellett elbocsátani, s az egyház eddig 1 milliárd dollárt fizetett ki kártérítésként efféle ügyekben, és 500 millió kifizetése még függőben van. Egy szakértő szerint körülbelül ötezer pappal szemben fogalmaztak meg ilyen vádakat. Nem témánk, de a weboldalról az is kiderül, hogy az apácákra ugyancsak rájár a rúd, különösen az afrikai egyházmegyékben (20.), kb. 30 százalékuk átélt már valamilyen erőszakot vagy szexuális zaklatást egyházi személyek részéről. Az Európai Parlament rendkívüli vita után ajánlásokat fogalmazott meg a Vatikán részére, hogy az apácák elleni erőszaktevőket a jövőben adják át az igazságszolgáltatásnak. További kellemetlenségként kiderült, hogy az amerikai papság körében négyszer-nyolcszor gyakoribb az AIDS-ből eredő elhalálozás, mint az átlagnépességben,

s becslések szerint eddig kb. 300-700 pap halt meg AIDS-ben (21.). Tekintve, hogy már egy pedofil vagy AIDS-es pap is sok, ha netalántán volna valami túlzás a fenti adatokban, legyünk nagyvonalúak, s osszuk el kettővel: a számnak még a fele is megdöbbentő.

Mivel az áldozatok elsősorban fiatal fiúk, vizsgálni kezdték, hogy ez nem függ-e össze a homoszexuálisoknak az amerikai papság körében kiugróan magas, 30-50 százalékos arányával (22.), hiszen az AIDS-gyakoriság is erre utal. A válasz: összefügg. Ha precízek akarunk lenni, az esetek egy része talán nem is pedofília (23.), hanem homoszexuális erőszak és molesztálás, de ez nem a dolog szépítése akar lenni. A botrányok persze az egész katolikus világot érintik, a kanadai anglikán egyház fizetésképtelenné válhat az ellene indított zaklatási perek miatt (24.).

Maradva a pedofíliánál, az amerikai napilapok (pl. 25.) hemzsegnek a leleplezésektől, amelyek közös vonása, hogy a papok büntetlenül folytathatták pedofil/homoszexuális megrontó tevékenységüket, esetleg a püspökük azt mondta, hogy ejnye-bejnye, és új vadászterületre helyezte át őket, ahol ismét „megbotlottak".

Az áldozatoknak egy ilyen abuzus nem csupán „kellemetlen" emlék, hanem egy életre szóló traumát jelent. Sokan depresszióssá váltak, életük kisiklott, drogosok, alkoholisták vagy öngyilkosok lettek, egy férfi pedig lelőtte az őt korábban szexuálisan zaklató papot (26.).

Csak a bostoni egyházmegyében 150 pap ellen 500 keresetet nyújtottak be a korábbi áldozatok. A teljes követelés 100

millió dollár, amiből az egyházmegye eddig 40 milliót fizetett ki (27.), jelenleg kölcsönökből fedezi napi kiadásait, és vagyona kiárusítását tervezi.

Persze igazságtalanok vagyunk, ha csak az amerikai egyházat állítjuk pellengérre, természetesen a világ számos országában kiborult a bili. A pedofil fertőzöttséget mutatja az alábbi térkép (28.):

Hála istennek megnyugodhatunk: látható, hogy Magyarországon ilyen csúnya dolog nincsen, nálunk jó vagy hallgatag emberek élnek.

A betegség oka

Sokféle elmélet közül válogathatunk, a biológiai megközelítések az agysérüléstől a hormonális zavarokig mindenféle elváltozásokat találtak. Ezek azonban soha nem magyarázzák meg a pedofiliát mint specifikus szexuális preferenciát (6.).

A pszichológiai és szociálpszichológiai elméletek hangsúlyozzák a pedofilek szexuális gátoltságát, korai szexuális traumáit, amelyek megrekesztették nemi fejlődésüket; ők a fixálódott pedofilek, akik szexuális értelemben áldozataik szintjén vannak, bár biológiailag közben felnőtté váltak. A felnőttekkel nem tudnak bánni, míg a gyerekek befolyásolhatók, engedelmesek és veszélytelenek.

A pedofília evolúciós elmélete azt hangsúlyozza, hogy a férfiak nőipartner-választásában számos szempont játszik szerepet, így például a fiatalság és a birtoklás kizárólagossága, de erről itt már több oldalt megtöltöttem (29.). Ezeket a tulajdonságokat – egy feltevés szerint – külön idegrendszeri mechanizmusok elemzik, s ha valamelyik önállósul, akkor jelenik meg valamilyen furcsa preferencia, például a pedofília (30.), de akár a nagy mellek iránti erős vonzalmat is ide sorolhatjuk.

A pedofília agyelmélete arra épít, hogy a magzati élet során olyan hormonális hatások érik az agyat, amelyek meghatározzák a nemi irányultságot, mint azt például a homoszexualitás esetében *Simon LeVay* is kimutatta. Ez utóbbira véletlenül találtam magyar irodalmat is, valami *Szendi Gábor* írt erről egy nagy-nagy könyvben (31.).

Felmerül a végső kérdés: ha a pedofília betegség, akkor miért üldözendő?

John Douglas FBI-ügynök válaszol helyettem: aki különbséget tud tenni erkölcsi jó és rossz között, és mégis megteszi a rosszat, az bűnös. De tegyük hozzá, kétszeresen bűnös az, aki a jóságra felesküdve cselekszi ugyanezt.

Ajánlott webcímek:

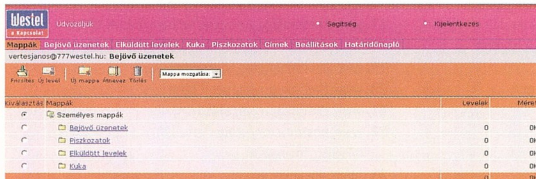
1. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch1.htm
2. www.cyberroach.com/m/default.htm
3. www.crimelibrary.com/criminal_mind/psychology/pedophiles/6.html?sect=19
4. www.filmsite.org/loli.html
5. Nana! Minek neked ez a cím?
6. www.google.co.hu/search?q=cache:m9tvM16qNrEC:vax.wcsu.edu/library/er_gallucci_PSY339_theories_10-22-97.html+Quinsey,+pedophilia&hl=hu&ie=UTF-8&inlang=pl
7. www.psych.org/public_info/pedfacts2.pdf
8. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch2.htm
9. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch8.htm
10. www.unites.uqam.ca/dsexo/Revue/Vol2no1/10_Freund~1.html
11. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch5.htm
12. www.umkc.edu/sites/hsw/issues/pedophil.html
13. www.johndouglasmindhunter.com
14. members.aol.com/_ht_a/pbanning/index.htm
15. members.aol.com/_ht_a/pbanning/index.htm
16. www.msnbc.com/news/873875.asp
17. www.thesmokinggun.com/archive/mjdec1.html
18. www.cnn.com/2002/SHOWBIZ/Music/07/29/cel.jackson
19. www.thelinkup.com/stats.html
20. www.thelinkup.com/nuns.html
21. www.thelinkup.com/aids.html
22. www.boston.com/globe/spotlight/abuse/stories/042802_focus.htm
23. more.abcnews.go.com/sections/community/DailyNews/chat_blakemore020404.html
24. www.thelinkup.com/canada2.html
25. www.dallasnews.com/cgi-bin/2002/priests.cgi
26. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/victims
27. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/cost
28. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/extras/bishops_map2.htm
29. www.hirek.com/cikk.prm?id=29503
30. www.hbes.com/HBES/abst95.htm#Pedophilia_and_the_Design
31. www.behsci.sote.hu/szg_magatart.htm#6.3.5.2.

Kipróbáltuk:

Milyen a 777westel mail?

Minden statisztika azt mutatja, hogy a legtöbben csak leveleiket nézik meg az interneten, böngészésre már csak keveseknek jut ideje, támad kedve, vagyis a legelterjedtebb internetes szolgáltatás az e-mail. Nem csoda, hogy a mobil-tartalomszolgáltatás, amely szép lassan kezd elcsipegetni falatokat az internetes tartalomszolgáltatás elől (például a mozműsort ott és akkor jó megnézni, amikor a társaságban valaki bedobja az ötletet, hogy menjünk moziba, és ilyenkor nem biztos, hogy egy interntre kapcsolt számítógép előtt ülünk), nem sokáig hagyhatta szűzen ezt a területet sem: nem sokkal a 777mobil beindítása után a Westel megújította e-mail szolgáltatását is.

Az április 15-étől elérhető új **777westel** mailben a westelesek egyedi beállítások sorával formálhatják a levelezőrendszert, és elektronikus üzeneteiket a **weben**, **WAP**-on, **SMS**-ben és számítógépes **levelezőprogrammal** egyaránt fogadhatják, illetve megválaszolhatják. A 777westel mail lényege az **egyszerűség**, a **rugalmasság** (választható tárhely, akár több e-mail cím, szabadon állítható funkciók) és a szinte **korlátlan mobilitás**. Bár használatához nem szükséges számítógép, ha úgy gondoljuk, természetesen levelezőprogrammal is hozzáférhetünk a levelekhez és a szolgáltatásokhoz, vagyis – és ez így együtt **Magyarországon egyedülálló** – a beérkező e-mailek az interneten, WAP-on, illetve akár SMS-ben is megválaszolhatók, ráadásul számos funkció a rövid szöveges üzenet segítségével szintén elérhető (pl. e-mail továbbítása, megválaszolása, törlése, csatolt fájlok típusának lekérdezése, értesítések ki- és bekapcsolása).

A korábban működő e-mail szolgáltatás felhasználói számára a feltételek változatlanok maradnak, új igénylés esetén azonban **április 15-e után a 777westel mail kérhető**. A 777westel mail havidíja **nettó 200 forint**, amely összeg – alapáron – egy **5 megabájtos postafiókot** és számos szolgáltatást (így szervezőfunkciókat, beállításokat, SMS-, WAP- és webes elérhetőségeket) foglal magában. Fontos előrelépés a korábbi e-mail szolgáltatáshoz képest, hogy **a tárhely bővíthető**, és **az előfizetőknek három e-mail címük is lehet**. Minden újabb 5 megabájtnyi hely havi nettó 100 forint, és a maximális tárterület elérheti az **50 megabájtot**. A további postafiókok (összesen három) díja havonta nettó 200 forint. **Domino kártyás** ügyfeleknél a tárhely felső korlátja **10 megabájt**. A 777westel mail az előbbiek szerint szabadon formálható, díja az igényekhez igazodik, az e-mail cím formátuma pedig **xxxx@777westel.hu** lesz.

Az előfizetők létrehozhatják **személyes vagy csoportos határidőnaplójukat**, ahol nyilvántarthatják időpontjaikat, feladataikat, illetve valamilyen közös erőforrás (pl. tárgyaló) rendelkezésre állását.

Az előfizető által meghatározott levelezési és naptári eseményekről, például új

levelеink

e-mail vagy új meghívó beérkezéséről **SMS-ben értesítés kérhető** egy szabadon választható 0630-as telefonszámra. Természetesen az, aki napi 80 e-mailt kap, nem akar mindegyikről értesítést, de a rendszer erre is felkészült: megadható, hogy **kinek a levele fontos**, vagy éppen **milyen tárgykörben** érkező küldeményekről kérünk SMS-t. Sőt ez **a szűrés kiterjeszthető valamely időszakra is**, vagyis beállítható, hogy akkor érkezzen SMS, ha a feleségünk délután 4 és 6 között küld e-mailt „**gyerek**" subjecttel, mert ez azt jelenti, hogy ő nem ér rá elmenni a kislányunkért az óvodába, ez a teendő ránk hárul, és nem szabad elfelejtenünk... Az SMS-ek korlátozására már csak azért sem árt ügyelni, mert ez a szolgáltatás nem ingyenes, még ha ára csekélynek is mondható: minden SMS-figyelmeztetés a hó végén (vagy a Dominó-keretből) **12 Ft + áfa** többletkiadást jelent.

Na, ideje megnézni, mit is tud a 777mobil levelezőrendszer abban a kategóriában, amelyben a hagyományos levelezőkkel versenyez. Röviden és velősen megfogalmazva: nagyjából mindent, amit azok, ráadásul nemcsak **magyarul**, hanem **angolul** is. Mi tartozik tehát ide? **Személyes címlista**, **mappák kezelése**, **„házon kívül" üzenet** (külső és belső címekre különböző szöveg is megadható), **automatikus továbbküldés és aláírás**, **vCard**, valamint **válaszcím**. Ami már a hagyományos rendszerekben nem feltétlenül van meg így együtt, az a postafiók elérése levelezőprogrammal **PC-n** vagy **PDA-eszközzel**, a postafiók és a személyes címlista elérése **WAP-on**, a 777mobil ismerkedési rovatában, magyar és angol nyelven, valamint a postafiók elérése **SMS-ben** (magyar és angol nyelvű interaktív SMS). Ugyancsak az alapfunkciókhoz járulnak a **teljes körű naptári funkciók** a weben, a **mail.777westel.hu** weboldalon magyar és angol nyelven, a **személyes és csoportos határidőnapló**, a **testre szabható naptári jogosultságok**, a **meghívók** és a **rendelkezésre állás kezelése**, az **időpontok és feladatok kezelése**, az **emlékeztető**, illetve a **határidőnapló** elérése WAP-on, a 777mobil ismerkedési rovatában, magyar és angol nyelven. Igazán a **csoportos határidőnapló** kapcsolja össze a határidőnaplót a levelezőrendszerrel, hiszen egy értekezletre a meghívókat e-mailben szét is kell küldeni, és a teendők csoportos kezelésével az is biztosítható, hogy az adott időpontban mindenki ráérjen.

A kipróbálás során apró belső finomságokra is ráleltünk. Például az automatikus „**házon kívül**" üzenetnél meg kell adnunk, hogy legfeljebb hány naponként küldje el a rendszer az adott üzenetet a feladónak, és a korlát nemcsak a napi két-három felesleges üzenettől kíméli meg nekünk írogató barátainkat, hanem védelmet nyújt az úgynevezett „**loop**" ellen is, vagyis két, egymással levelezgető rendszer az automatikus üzenetküldés miatt nem kerülhet végtelen ciklusba. Ha a személyes tapasztalatok alapján valami hiányosságot is meg akarunk említeni, akkor az egyetlen apróság: található a rendszerben **két választható színséma**, így ha valaki allergiás mondjuk a lila árnyalataira, használhatja a másikat is, azonban a kettő túlzottan közel áll egymáshoz. Talán három vagy négy színskála felajánlása esetén többeknek el lehetne találni az ízlését.

Végül, de nem utolsósorban hadd meséljük el, hogy a szolgáltatás kipróbálása érdekében „**közönséges felhasználónak**" álcáztuk magunkat, az 1230-on felhívtuk az ügyfélszolgálatot, bemondtuk a választott felhasználónevet és jelszót, s gyakorlatilag azonnal életre kelt 5 megabájtos postafiókunk, vagyis az alapszolgáltatás, amelyhez havi 200 Ft + áfa összegért teljes körű levelező- és naptárszolgáltatás tartozik weben, WAP-on, SMS-ben, illetve PC-n vagy PDA-n futó levelezőprogrammal.

http://www.virushirado.hu

a mi Mac ink
Magyar Címtár

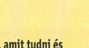
Könyvelés, állatorvos, ingatlanok, honlapkészítés, fogyókúra, hízókúra (kétféle receptoldal), szépségszalon – egyszóval minden, amit tudni és látni akarsz akár a magyar (ld. magyar tartalomipar), akár az orosz (ld. RuNet) internetről. Mindez megtalálható a Magyar Címtár elmúlt havi termésében.
Mint már néhányszor elmeséltük, ezek a címek csekély töredékét jelentik annak a mennyiségnek, ahány oldallal hónapról hónapra bővül a magyar internetkikötők száma, ám arra mindenképpen jó példaként szolgálnak, hogy mennyiféle tartalom keletkezik folyamatosan a weben.

A

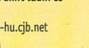

A neverLAND zenekar
http://www.neverland.hu

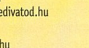
Abada – könyvelés
http://www.abada.hu

Alközpont
http://alkozpont.lap.hu

Angelina Jolie – minden, amit tudni és látni akarsz
http://www.angelinajolie-hu.cjb.net

Angyalhaj szépségszalon
http://www.angyalhaj.atedivatod.hu

Állatorvos Magazin
http://www.azallatorvos.hu

A te divatod
http://www.atedivatod.hu

B

BAG Kft.
http://www.wb.hu/bagkft

Berzsenyi Dániel Gimnázium
http://c99.ini.hu

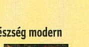

D

Dél-balatoni ingatlanok
http://del-balatoni-ingatlanok.hu

Delizia
http://www.delizia.hu

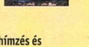

Dianetika: a szellemi egészség modern tudománya
http://www.dianetika.hu

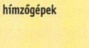

DOC Hungary Kft. – CD
http://www.doc.hu

E

E.D.I.N.A. – Embroidery hímzés és programkészítés, AEMCO hímzőgépek
http://www.himzes.hu

Egerinfo
http://www.egerinfo.com

F

Futár Szakkönyvszolgálat
http://www.gazdafutar.hu

G

Grocceni receptjei
http://www.grocceni.com

H

Honlapkészítés
http://honlap.fplanet.hu

Hotel Orchidea, Felsőtengelic
http://www.hotelorchidea.hu

Hungarian Superkart Team
http://www.superkart.hu

L

Lefogyni
http://www.lefogyni.hu

LPS együttes
http://lepetepettingsejt.fw.hu

M

Magyar Tartalomipari Szövetség
http://www.matisz.hu

Major család
http://www.users.broadband.hu/gemini

Meniszkusz Kft.
http://www.meniszkusz.hu

Műanyag-feldolgozás
http://www.agro-coor.hu/muanyag.htm

N

Narancsbőr
http://www.narancsbor.hu

Natural-Selection
http://natural-selection.lap.hu

Nosztalgiavonatok
http://www.weisertourist.com

P

Pattaya és Thaiföld – minden, amit tudni akarsz
http://pattaya.lap.hu/

R

RuNet: érdekességek az orosz internetről
http://www.runet.hu

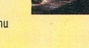
S

Szállások a Dunántúlon
http://www.bungalow.hu

Szcientológia Egyház, Budapest
http://www.scientology-budapest.org

Szcientológia
http://www.szcientologia.lap.hu

T

Tanácsadás, szakértés
http://www.agro-coor.hu

Tavaszi receptek
http://mitglied.lycos.de/recept/fruhling.html

Vírushíradó vírusa ink
www.virushirado.hu

A levélszemét rabszolgái
SecurityFocus, Kevin Poulsen

Az egyre hatékonyabb spamellenes intézkedéseknek köszönhetően mind nehezebb helyzetbe kerülnek az elektronikus reklámlevelek kibocsátói. Azért, hogy álcázni tudják e kéretlen küldemények forrását (amely alkalmas lenne kiszűrésükre), ma már olyan, bűncselekménynek számító tettektől sem riadnak vissza, mint a trójai programok használata. Ezek a szoftverek ártatlan netpolgárok gépeit változtatják át spamet továbbító rabszolgákká.
„Ez számít a legújabb terjesztési módszernek" – mondja *Margie Arbon,* az MAPS nevű, spam ellen küzdő civil szervezet vezetője. „Már egy éve figyeljük ezt a lehetőséget, és az utóbbi pár hónapban találtak is ilyen trójai programokat, amelyek a spamküldéshez beépített SMTP-motort tartalmaznak, illetve annak sikertelensége esetén openproxy-szoftvert telepítenek."
Közéjük tartozik az április harmadik hetében felfedezett, Proxy-Guzu nevű program is. Ha a gyanútlan felhasználó futtatja a gépén, a trójai faló megnyit egy véletlen portot, amelyről üzenetet küld egy bizonyos postafióknak a Hotmail hálózatán. A levél tárgysorából a spammer megtudja az áldozatul esett gép IP-címét és a trójai port számát. Innentől kezdve pedig tetszőleges elektronikus reklámszemét küldhető szét ennek az ún. zombigépnek a közvetítésével, hiszen a spammer kiléte után kutatók az IP-cím alapján csak a komputer gyanútlan gazdáját találhatják meg.
A trójai programok nem önszaporítók, terjedésük attól függ, hogy írójuk rá tudja-e venni az embereket a szoftver futtatására. A Proxy-Guzu természetéhez illően maga is spam formájában érkezik, többek között egy pornográf webkamera-szolgáltatást reklámozó levél mellékletében.
A kártékony kód egyik első áldozata egy vírusvédelmi levelezőlistának jelezte tapasztalatait. „Akkor figyeltem fel a trójai programra, amikor az általam használt személyi tűzfal riasztott a gépről kiküldött nagy mennyiségű, ismeretlen címzettnek szóló levél miatt." A levelek tárgysorában olyasmik szerepeltek, hogy „Ne szólj róla a papának, mamának!", illetve „A te számlád nyomon követhetetlen".
Ezt a trükköt a kiberbetörőktől vették át a spammerek; a hackerek gyakran trójai programokat felhasználva alakítanak ki olyan géprabszolgaseregeket, amelyekkel masszív szolgáltatásmegtagadási támadást (DDoS-t) indíthatnak webkiszolgálók ellen. Az első, elektronikus levélszeméttel kapcsolatba hozható kártékony programnak a 2002 novemberében felismert Jeemet tekinthetjük. Ez a trójai szoftver nemcsak teljes távoli hozzáférést biztosított az adatokhoz, hanem egy SMTP-kiszolgálót is telepített a fertőzött gépre, amellyel piszkos eredetű leveleket lehetett tisztára mosni.
Arbon szerint a spammerek azért folyamodnak ilyen, a fiatal számítógépes bűnözőkre jellemző megoldásokhoz, mert egyre kevesebb olyan helyet találnak az interneten, ahol háborítatlanul működhetnének. „A mindenféle szűrők, IP-cím feketelisták, statisztikai módszerek miatt, amelyeket az emberek saját védelmükben felhasználnak, a reklámlevelek célba juttatásában érdekeltek alternatív megoldásokhoz folyamodnak" – mondja. „Módszerük nyomon követhetetlen. Nem szívesen látnám viszont e megállapítást a sajtóban, de ez az igazság."
A trójai programok használatával a spammerek magától értetődően törvénytelenséget követnek el. „Jelenleg Amerikában nem tilos valakinek levelet küldeni, általában még akkor sem, ha azt a címzett ellenzi" – mondja *Mark Rasch* ügyvéd, aki korábban az igazságügyi minisztériumban számítógépes bűnügyekkel foglalkozott. „Akik viszont betörnek valakinek a gépére, hogy onnan levelet küldjenek egy harmadik félnek, azok az állami és szövetségi törvénybe ütköző számítógépes bűncselekményt követnek el."

Mi van az Esztertáskában?

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

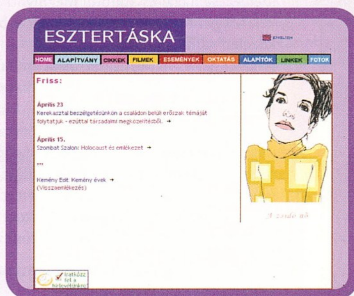
Érdekes színfoltja a hazai internetnek, azon belül is a női honlapok világának az Esztertáska (www.nextwave.hu/esztertaska). A női civil szervezetek képviselői még alig-alig jelennek meg a világhálón, ugyanakkor az Esztertáska Alapítvány virtuális kikötőjében sok érdekes olvasnivalót találhat az érdeklődő, s maga a társaság is különleges. „Az alapítvány célja olyan zsidó és női értékek terjesztése a szakmai és a széles nyilvánosság körében, amelyek ráirányítják a figyelmet a zsidó nők életére és problémáira" – olvashatjuk a honlapon. „Törekszünk a zsidó hagyomány nőközpontú átalakítására, és igyekszünk összehangolni az olyan alapvető értékekkel, mint az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság és a szolidaritás."

Honnan a nem mindennapi név, az Esztertáska? A **Szombat** zsidó kulturális havilap női rovatát hét nő indította útjára, **2000 telén**. Amikor az első szám készült, éppen közeledett a **purim**, a „**zsidó farsang**". Ennek az ünnepnek létezik egy hagyományos kelet-európai süteménye: mákkal töltött batyu, amelynek neve **Hamantáska**. Haman a purimi történetben a rosszat, a gonoszt képviseli, míg a jót a **zsidó királyné, Eszter**, aki kedvességével és könyörgésével **megmenti népét** a kiirtástól. Eszteré azon kevés bibliai történetek egyike, ahol rendhagyó módon épp egy nő tölt be fontos szerepet. Valahogy adódott az ötlet, hogy legyen a női rovat neve **Eszter táskája**. Ez egyben arra is utal, amilyen egy **női táska** általában: sok minden van benne, sok minden előkerülhet belőle.

A Szombat című kulturális havilapban az Esztertáska igyekszik minél **sokoldalúbb**, **színesebb** lenni: a zsidó nép történelmétől és hagyományaitól kezdve a mai élet problémáiig a **judaizmus teljességét** igyekszik bemutatni – természetesen **a női lét prizmáján keresztül**. Műfajilag is a **sokszínűségre** törekszik: könyvismertetés, interjú, irodalom, úti beszámoló, tudományos, illetve kulturális jellegű írás egyaránt olvasható benne. A rovatból nőtte ki magát a **női civil szervezet**: 2002. augusztus 1-jén alakult meg az **Esztertáska Alapítvány**. *Pécsi Kata* **kuratóriumi elnökét** arról kérdeztük, hogy miért érezték szükségesnek az internetes megjelenést.

„A Szombat női rovatában **az elmúlt korok és a ma Esztereiről** szeretnénk minél többet megtudni, illetve megmutatni, de mivel terjedelmi határaink szűkösek, ez nem mindig sikerül úgy, ahogy szeretnénk. Emlékezetem szerint 2002 őszén készült el a honlapunk. A legfőbb haszna, hogy felkerülhetnek a netre azok a cikkeink (**www.nextwave.hu/esztertaska/cikkek.htm**), amelyek csak megrövidítve vagy sehogy sem jelenhettek meg a Szombat Esztertáska rovatában. A másodlagos célunk pedig az, hogy olyan információkat is feltehessünk az Esztertáska Alapítvány működéséről, rendezvényeiről, amelyek szintén nem férnének bele egy havilap kereteibe. Rendszeresen működtetünk egy **hírlevelet** is, ahol közreadjuk épp aktuális programjainkat."

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Mi van az Esztertáskában?

Honlap „micveként"

Megkérdeztük azt is, hogy ki készíti a weblapot, és az milyen gyakran frissül. S egyáltalán: anyagilag mennyit kell az internetes megjelenésre áldozni?

„*Bitter Brunó* webmester a **Nextwave Interactive**-tól készíti. Bármikor hajlandó frissíteni, amikor új anyagot küldünk neki. A **Cionista.hu** weboldaltól kaptunk mi is kedvet, amelyet internetesen és szellemiségét tekintve is Brunó szerkeszt. Ő meg mint feminista beállítottságú fiatal szociológus kedvesen elvállalta **„micveként"** – a zsidó hagyományban így nevezik az önként vállalt próbatételeket, jobban mondva jó cselekedeteket. Azért ha valamilyen pályázatból pénzhez jutunk, honoráljuk a munkáját. Ez eddig egyetlenegyszer fordult elő, és csupán jelképes értékben... Amúgy a webmester az elsőszülött gyermekem: a jó ügyekért való lelkesedése családi örökség :-)."

A honlap színvilága szintén meglehetősen érdekes, mondhatni szokatlan: a lila, illetve az élénk színhatás a domináns. Vajon hogyan esett erre a választás?

„Magától adódott, hogy weblapunk a **feministák** színét válassza. Korábban többször előfordult már, hogy az Esztertáska rendezvényeire spontán módon lilába öltöztünk. Az emlékezetes tavalyi **„A zsidó nő"** című kiállításon pedig a kurátor – amúgy Esztertársunk, Toronyi Zsuzsa – az összes falat a bíbor és a mályva árnyalataival burkolta... Ezek után milyen színű lehetett volna még az Esztertáska weboldala?"

És a honlappal kapcsolatos jövőbeni tervek?

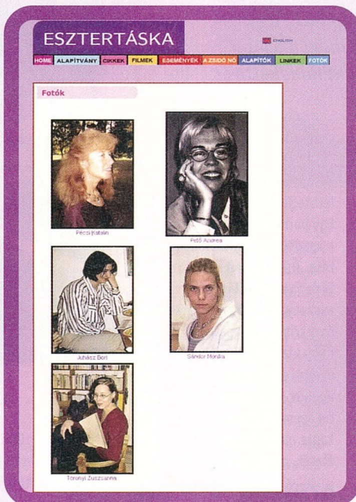
„Egyre jobban **angolosítani szeretnénk**, vagyis hogy minden eleve két nyelven jelenjen meg rajta. De ez pénzkérdés: a fordíttatás, a lektoráltatás nem olcsó. Ahhoz is pályázati támogatásra lesz szükségünk."

Az Esztertáska tevékenysége, tervei

- Női naptár készítése: elfelejtett zsidó hősnők életének, tevékenységének bemutatása.
- Kiállítások rendezése. Megvalósult: „A zsidó nő" (**www.nextwave.hu/esztertaska/zsido_no_old.htm**).
- Női Oral History: Elmeséletlen történetek – 2001. szeptember 1. (**www.nextwave.hu/esztertaska/et.htm**).
- Interjúkészítés, dokumentumgyűjtés, adatfeldolgozás (**www.nextwave.hu/esztertaska/cikkek.htm**).
- Női széderestek.
- Előadások, kerekasztal-beszélgetések, nyilvános programok szervezése hazai és külföldi meghívott előadókkal, szakértőkkel. Megvalósult: nőnapi kerekasztal-beszélgetés „Nő(i)ség és közélet" címmel (**www.nextwave.hu/esztertaska/nonap.htm**); „Mi a női irodalom és irodalomkritika?" – kerekasztal *Balla Zsófia* költő, *Fabó Kinga* költő, *Lugosi Viktória* író, *Kiss Noémi* irodalomtörténész, *Menyhárt Anna* irodalomtörténész és *Louise Vasvári* nyelvész részvételével (**www.nextwave.hu/esztertaska/kerekasztal.htm**); „Feminizmus és reprezentáció" című kerekasztal (**www.nextwave.hu/esztertaska/mszt.htm**); valamint *Dalos Rimma* költőnő felolvasóestje „Nyitott kapuk" címmel (**www.nextwave.hu/esztertaska/rimma.htm**).
- A témában jelentős filmek bemutatása, ismertetése – Esztertáska Feminista Filmklub (**www.nextwave.hu/esztertaska/filmklub.htm**).

Amikor hiányzik az egér

Kíváncsiak voltunk, hogy Pécsi Kata **feminista irodalomtörténészként** hogyan látja a netet, mennyire talál rajta a szakterületéhez kapcsolódóan szakirodalmat, illetve ő maga publikál-e a világhálón. „A szakterületemre nem igazán könnyű rábukkanni a neten. A feminizmus túl **tág halmaz**, nem érdekel belőle minden. Az irodalomtudomány meg **túl konzervatív** ahhoz, hogy nyomuljon a hálón, és a nagy része annak sem érdekel. Azok a könyvek, amelyektől viszont tényleg izgalomba jövök, többnyire csak a számomra sajnos drága, külföldi könyvesboltokban kaphatók... Én magam nem publikálok a neten: nincs tudományos rangja, plusz nagyobb a rizikó, hogy lenyúlják a gondolataimat :-). Az e-mail viszont abból a szempontból szintén nagyszerű találmány, hogy vadidegen kollégákkal is **szellemi kapcsolatba kerülhetünk**, amikor elküldjük és elolvassuk egymás munkáit."

Pécsi Kata **bölcsészként** 1988 óta használja a számítógépet, a szövegszerkesztőt. Úgy véli, ez nagyobb lépés volt számára, mint az internet, amit 95 óta használ. „Az internetbe rögtön beleszerettem" – mondja. „Illetve már előtte is megbűvölt, amikor még a férjem nézett utána a témáknak, és hozta haza nekem az információkat a munkahelyi gépéről. Az e-mailezés az igazi szerelem: teljesen **postafüggő** lettem! Fantasztikusan jó érzés, hogy állandó kapcsolatban állok a világgal: a szomszéd szobában vagy a másik földrészen élő szeretteimmel, s állandóan újabb és újabb kapcsolatok is születnek. Legjobban a személyes kapcsolattartást szeretem a neten, utána jön minden egyéb. Az interneten azt élvezem a legjobban, hogy létezik a **hiperlink** lehetősége, meg hogy egyből a „**next**"-re válthatok, ha az adott dokumentum már nem érdekel. A való életben egyenesen hiányzik, hogy nincs a kezemben az egér, és nem kattinthatok tovább, ha már elegem van..."

Kapcsolódó linkek:

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület folyóirata
www.jwa.org/main.htm

A berlini Bet Debora zsidó feminista csoport
www.bet-debora.de

CEU – Budapest, Jewish Studies Program
www.ceu.hu/jewish_studies.html

Jewish Women's Archive
www.jwa.org

European Association for Jewish Culture
www.jewishcultureineurope.org

WISE (Women's International Studies Europe)
www.uia.ac.be/women/wise

Equity Feminism
www.equityfeminism.com

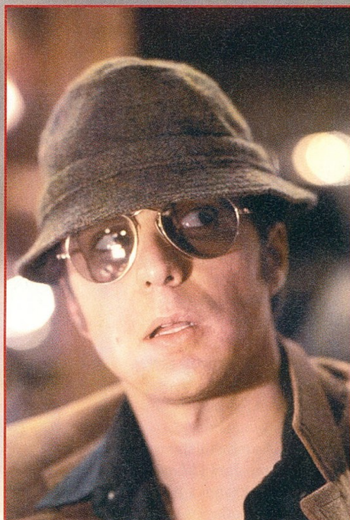
iFeminists
www.ifeminists.net

UN Womenwatch
www.un.org/womenwatch

Csiki Judit rovata

Ügynökvilág

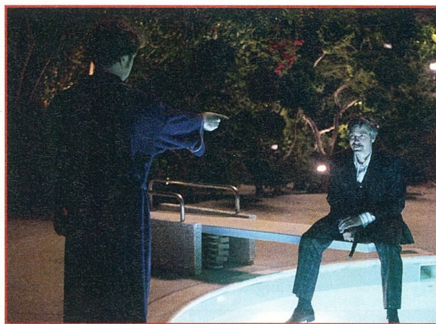
Álcázva magukat észrevétlenné válnak, vagy épp jellegzetes fekete öltönyt és napszemüveget viselnek. Egyikük hazája titkosszolgálatának megbízásából indul akcióba, a másik a Mátrix látszatvilágát védi. Viszont mindketten képesek ölni-halni azért, amire felesküdtek.

„A nevem **Charlie Hirsch Barris**. Írtam popszámokat, voltam tévés producer. Felelős vagyok a légkör agyzsibbasztó, gyermeteg szórakoztatással való szennyezéséért. Ezenfelül pedig meggyilkoltam harminchárom embert" – írja magáról önéletrajzi regényében a tévés vetélkedők egykori mogulja, a legendás showman, *Chuck Barris,* aki, miközben **tévéproducerként** a csúcsra ért, időnként a **CIA titkosügynökeként** is bevetésre vonult. Az **energikus** és **kreatív** producert, aki új és népszerű vetélkedők szülőatyjaként vált egyre sikeresebbé a tévés iparágban, lassanként **beszervezték** a CIA-ügynökök veszélyes világába, s Barris nemsokára rendszeresen merényleteket hajtott végre az **Egyesült Államok** kormányának megbízásából. Ahogy vetélkedőinek nézettsége emelkedett, Barris műsorait is bevonta titkos életébe: egyik **randevúshow-jának** győztesei például a mesés **Helsinkibe** vagy a romantikus **Nyugat-Berlinbe** utazhattak aszerint, hogy a párokat gardírozó Barrisnek épp hol kellett teljesítenie titkos küldetését. Egy ponton túl mégis **kicsúszott a kezéből** kettős életének irányítása. Őrlődött két nő, a **barátnője** és **fantáziavilágának rejtélyes asszonya** között. A közvélemény és a kritikusok azzal vádolták, hogy **vizuális szeméttel** árasztja el a tévécsatornákat, egy áruló ügynök pedig egyenesen célpontul szemelte ki. Hirtelen azon kapta magát, hogy **vissza kell szereznie az életét**, méghozzá mindkettőt.

Ön melyiket választaná?

Az Egy veszedelmes elme vallomásai című film hivatalos honlapjára (**vgn.ifilm.com/confessions**) ellátogatva mi is választhatunk, hogy Barris **melyik életébe** szeretnénk bepillantást nyerni. Ha a **csillogó hollywoodit** választjuk, beleshetünk a producer munkájába, a tévés vetélkedők felvételeibe és Barris „**hivatalos**" szerelmi kapcsolatába, hangfelvételeket hallgathatunk ugyanerről, elolvashatjuk egy **ambiciózus** és **fantáziadús** showman hivatalos életrajzát, a linkek aloldaláról pedig többek között Barris tévévetélkedőinek ma is működő oldalaira juthatunk el. Ha a **CIA-ügynökök világába** szeretnénk belemerülni, nem kell mást tennünk, mint ellátogatni **Barris ügynökéletébe**. Ezen az oldalon tulajdonképpen ugyanazt kapjuk, mint az előző esetben (fényképeket, hangfelvételeket, életrajzot és linkeket), ám ezek mind Chuck Barris ügynöki munkáját mutatják be. A linkek legérdekesebbje a **CIA gyerekeknek szóló honlapjára** vezet, ahol a fiatalkorúak ismerkedhetnek meg az ügynökség munkájával – persze szigorúan csak **publikus** és **korhatármentes** keretek között.
A látványos honlapról ezenkívül persze a szokásos információkat (amerikai bemutatók időpontjai, stáblista, előzetesek) is beszerezhetjük. Jópofa ötlet, hogy a főszereplőket két csoportra osztották a honlap készítői: **ügynökökre** és hollywoodi **játékosokra**, attól függően, hogy Barris melyik életében vettek részt.
A film **brit rajongóinak** külön hivatalos honlappal kedveskedett a stúdió, ezt a **www.refreshdaily.com/vb2/confessions.php** címen érhetjük el. Látványvilágát tekintve ez az oldal sokkal egyszerűbb,

mint amerikai „**kollégája**”, és a figyelemfelkeltőnek szánt neonzöld színt is lecserélhették volna egy ízlésesebb árnyalatra a tervezők. Van viszont **szavazás**, amelynek keretében arra a kérdésre adhatjuk le voksunkat, hogy vajon a titkosügynökök izgalmakban bővelkedő életét választanánk, avagy inkább Hollywood tévésztárjának csapnánk fel, esetleg mindkettőt kipróbálnánk. A lapzárta időpontjában viszonylag csekély, tíz százalék körüli volt azoknak a telhetetleneknek az aránya, akik nappal **producerkedni**, éjszaka pedig **bérgyilkolni** szerettek volna, a maradék kilencven százalék pedig csaknem egyenlően oszlott meg a titkosügynöki álompályára vágyók és a reménybeli producerek között, noha a CIA-karrier néhány százalékos előnyt tudhatott magáénak.
A brit honlap látogatói a film alapjául szolgáló **életrajzi írást** is megnyerhetik az oldal vetélkedőjén, valamint **képeslapot küldhetnek** rajongótársaiknak, akikkel a honlap chatszobájában „**élőszóban**” is felvehetik a kapcsolatot.

Vissza a Mátrixba!

S ha még nem volna elég az ügynökökből, május végén a **Mátrix Smith ügynöke** is visszatér, hogy a **Mátrix – Újratöltve** című filmben újra felvegye a harcot a látszatvilágból kiszabadult lázadókkal, azaz **Neóval**, **Trinityvel**, **Morpheusszal** és a többiekkel.
A trilógia második és harmadik része csupán hat hónap különbséggel kerül a mozikba, így a harmadik fejezetre (**Mátrix – Forradalmak**) év vége felé számíthatunk. A cselekményt az alkotók **szigorúan titokban tartják** a bemutatóig, csupán annyi szivárgott ki (nyilván korántsem véletlenül), hogy az új részekben még **különlegesebb látvány** és még **hihetetlenebb akciók** várják majd a nézőket.
A trilógia honlapjának (**www.thematrix.com**, illetve **whatisthematrix.warnerbros.com**) grafikai világa a Mátrix első részében megszokott külsőségekhez alkalmazkodik. Mindhárom filmről találunk itt információkat, csupán azt kell **megfejtenünk**, hogy hogyan juthatunk hozzájuk (a megoldás mindössze néhány másodpercnyi töprengést igényel): **az egyes fejezetekhez tartozó képernyőkről léphetünk be** az aloldalakra, mégpedig a képernyők minden aprócska mezőjéről másikra. Azt, hogy mit takar az a mező, amelyre épp rákattintani készülünk, a szomszédos monitorról olvashatjuk le. A harmadik rész képernyője természetesen még nem működik, ám az első és a második rész információi már hozzáférhetők: nézegethetünk **képeket**, olvashatunk **interjúkat**, ráadásul nemcsak a főszereplőkkel és a rendezővel, hanem a stáb többi tagjával, például a filmek vágójával, operatőrével vagy a vizuális effektekért felelős munkatársakkal készült beszélgetéseket is közreadják. Beleshetünk a **forgatási helyszínekre**, a vizuális effektusok készítésének titkaiba, és megnézhetjük a filmhez készült **terveket**, **rajzokat** is. A **Mainframe** menüben **audio- és videoarchívumban** lapozgathatunk, játszhatunk, beleolvashatunk a Mátrix filmek művészeti hátteréről szóló könyvbe, de a történet **filozófiai hátterével** is megismerkedhetünk. A honlapról ráadásul mindent megtudhatunk a filmek közötti várakozási időt kitöltő animációs rövidfilmekről, vagyis az **AniMátrix folytatásokról** is. Tehát az oldal megalkotói éppoly aprólékosan kidolgozták művüket, mint a film készítői saját világukat.

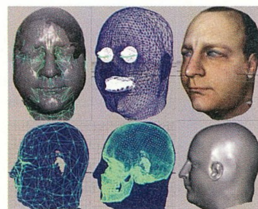
Persze bármily sokoldalú is a hivatalos oldal, nincs olyan kultuszfilm, amely köré ne szerveződne **rajongói honlapok** sora. Ezek közül ezúttal hármat emelnénk ki, amelyek mindegyike rengeteg információval és kapcsolatfelvételi lehetőséggel látja el az odatévedő **Mátrix-fanokat**: **www.thelastfreecity.com**, **www.matrixfans.net** és a honi Mátrix-rajongók találkozóhelye, a **www.morpheus.hu**.

Takács Barna / btakacs@digitalcustom.com

Digitális plasztikai sebészet

A magazinokat lapozgatva úgy tűnhet, hogy korunk szépségideáljait nemcsak az esztétikai vagy művészi értelemben vett értékek, hanem gyakran a show-business szabályait követő sztárcsináló gépezet hatékony működése határozza meg. A mindannyiunk által ismert, híres szépségeket megteremtő modellügynökségek hatalmas marketing- és PR-kampányok segítségével befolyásolják, hogy mit tekintünk szépnek. Egy szép arc kétségkívül messzire repítheti tulajdonosát a világhír szárnyán, így nem csoda, hogy egyre többen fordulnak az orvostudomány és a technológia legújabb eszközeihez, hogy kis előnyre tegyenek szert karrierjükben vagy a mindennapi életben.

PhotoShop-szépség

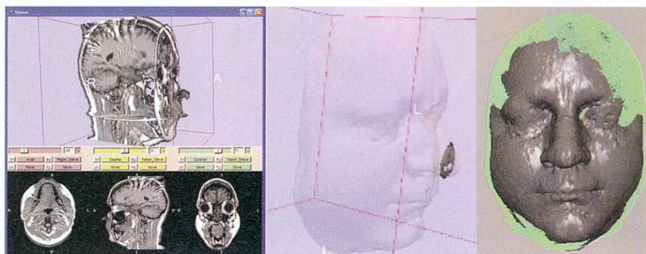
A **digitális fotótechnika** megjelenése óta a **reklámfotózás** és a **modellszakma** jelentősen átalakult. A modell természetes szépsége mellett egyre nagyobb szerepet kapnak azok a **digitális hatások** és utólagos **javítások**, amelyeket ma már megfelelő kézügyességgel bárki otthon is elvégezhet. A digitális pixelek átrendezésével lehetséges a bőr apró hibáinak kijavítása, a kósza hajszálak kifésülése, a megvilágítás és a hangulat alapvető megváltoztatása. A **tökéletességre való törekvés** eredményeképpen a magazinok címlapjaira végül olyan megjelenésű hölgyek és urak kerülnek, akik **a valóság digitálisan idealizált és erősen eltorzított ábrázolása** mellett az átlagembert szürkének és jelentéktelennek mutatják be. A művészi értelemben vett szépség természetesen szubjektív, és célja nem is a valóság pontos másolása, hanem a titokzatosság megőrzése. Ilyen értelemben vett szépség például **Mona Lisa** titokzatos mosolya és a **milói Vénusz** szelíd arckifejezése. Mégis, vajon mitől találunk egy arcot **szépnek** vagy **csúnyának**, és miként érheti el a mindennapok embere, hogy arcának, illetve testének vonalait mások **szebbnek**, **vonzóbbnak** találják?

© DigitalCustom Group Inc., San Francisco (www.image-edit.com)

Plasztikai sebészet

A szépség elnyerése és megőrzése érdekében az emberiség már az **egyiptomi fáraók** kora óta sok furcsa eszközt és módszert eszelt ki. Napjainkban a **modern sebészet** kínálja a leghatékonyabb és leggyorsabb módját a fogyókúrának, ajkaink megnagyobbításának, ráncaink eltüntetésének és nem utolsósorban testvonalaink vagy arcvonásaink teljes átalakításának. Míg sok éven át az orvosi beavatkozás csak a **gazdagok privilégiuma** lehetett, mára a modern eljárások szélesebb körben elérhető szolgáltatássá tették ezt a műfajt.
A világon évente mintegy **nyolcmillió plasztikai arcoperációt** végeznek el. Ezek legnagyobb hányada az **USA-ban** történik, de igen jelentős része **Európában**, sőt egyre növekvő számban **Magyarországon** is. A plasztikai sebészetben egészen a 90-es évek ele-

jéig az egyetlen eszköz, amely a betegnek megmutatta, hogy miként fog a műtétet követően kinézni, a ceruza volt. Az ábrázolás pontossága - ugyanúgy, mint a terv kivitelezése - **az orvos kezének ügyességén** múlt. Később, a **digitális képszerkesztő programok** megjelenésével (PhotoShop, Corel Draw, GIMP) az orvosok egy szűk köre a kliensről készült **fényképek módosításával** próbálta - és próbálja ma is - elmagyarázni, hogy miként kellene egy arcot vagy mellet átalakítani. A XXI. század elején azonban az orvostudomány már olyan képalkotási eszközökkel rendelkezik, amelyek a szakember számára lehetővé teszik, hogy páciense arcfelszínét, sőt a bőre alatt elhelyezkedő zsírréteget, izom- és más szöveteket **3 dimenzióban** (3D) tanulmányozhassa, és módosíthassa még a fizikai beavatkozás előtt.

3D-arcmodellezés

A műtéti beavatkozás előkészítését megkönnyítő új képalkotó eszközök a számítógépben tárolt **3 dimenziós geometriai modellek**. Ugyanazokról az eszközökről van szó, mint amelyeket a mozifilmek **speciális effektusainak** előállításakor használnak. Ebben az esetben azonban a speciális effektus maga a kliens :-).
A modellezés folyamata egy **nagy felbontású 3D-scan** előállításával kezdődik. Ezek a modellek szigorú szabályok szerint felépülő térbeli pontokból állnak. Az emberi arc vagy test bonyolult felszínének leírásához sok százezer pontra is szükségünk lehet. Egy 3D-képet előállító kamerának vagy kamerarendszernek két alapproblémát kell megoldania. Az első **a forma pontonkénti rekonstrukciója**, vagyis az x, y, z koordináták mérése. A második egy olyan **textúra** (fotó) létrehozása, amely az így kapott formára rávetítve a páciens valós 3D-s képét adja - ezt a beavatkozás megtervezésekor módosíthatjuk.
Az ilyen modellek előállítására az egyik legalkalmasabb eszköz az **MRI**, amely a **mágneses rezonancia** elvének kihasználásával egy időben készít igen **nagy felbontású volumetrikus képet** az arcról, az összes szövetről, csontról és izomról, sőt az agyról is. Az MRI **képszeletek sorozatával** ábrázolja az emberi fejet. Külön sorozat írja le az x, az y és a z tengely mentén történő **„szeletelést”**. A szeletekben az egyes szöveteknek **más és más szürkeségű pontok** felelnek meg. Ez használható fel arra, hogy a bőrfelszínt vagy az orvost érdeklő más részleteket kiemeljük (**szegmentálás**).
A szegmentált felszínt ezt követően a teljes arcmodell elkészítésére használjuk. Ez már alkalmas **számítógépes modellezésre** és **animációra**, benne van a koponya, a szemek és sok más orvosilag fontos részlet. Az így alkotott kép és 3 dimenziós felszín gyakorlatilag lehetővé teszi az orvos számára, hogy mintegy **belelásson a páciens fejébe**, mielőtt az operációt megkezdené, és ily módon elősegítse annak sikerességét.

Digitális plasztikai sebészet

Napjainkban tehát az orvos digitális formában **megtervezheti** a műtétet és annak eredményét. A páciens - szoros együttműködésben az orvossal - akár **interaktívan** is segíthet kidolgozni, milyen orrot, száját, szemet vagy éppen mellet szeretne magának. Megvizsgálhatja a különböző **implantátumok** hatását, és a különböző nézőpontokból létrehozott **virtuális fotók** vagy **videók** segítségével eldöntheti, hogy számára mi a legelőnyösebb. A **cybertechnológia** minden kétséget kizáróan elérkezett oda, hogy segítsen minket egy szebb jövő kialakításában. Egy dolgot azonban ne feledjünk: a plasztikai sebészet valójában **szobrászat**. Az orvos keze és művészi tehetsége az egyetlen biztosítéka annak, hogy új testünk, amelyet íróasztalunkon megtervezünk, az életben is megvalósul.

Galactica,
azaz nem vagy egyedül

Ha meguntad azokat a játékokat, amelyekben csak néhány barátoddal tudsz részt venni, itt a helyed. A Galactica egy online rendszerű, valódi többszereplős üzemmódú stratégiai játék.

A regisztrációt követően bekerülsz egy galaxisba, amelyben akár 14 játékos is helyet kaphat, de az univerzum több száz galaxisból is állhat. Kezdetben a bolygód csak egy kolónia, amelyet a játék során virágzó, fejlett s katonailag erős planétává tehetsz. Mi szükséges ehhez? Társak, akik kezdetben a galaxisodban lévő más planéták irányítói, később pedig akár egy szövetségi rendszer tagjai lehetnek. Fontosak még a nyersanyag-aszteroidák, melyekből a fejlesztéseidet, egységeid építési költségeit fedezheted. Ha rátermettnek bizonyulsz, s társaid érdemesnek tartanak rá, akár a galaxisod parancsnoka is válhat belőled. Ezáltal politikai pályára lépve segítőket nevezhetsz ki miniszteri posztokra. A galaxis parancsnokaként más galaxisok vezetőivel felvéve a kapcsolatot szövetségeket hozhatsz létre. A politika azonban nem minden, néha a diplomácia kudarcot vall, ezért szükség van fegyverekre is. Bolygód fejlesztése során módodban áll egyre erősebb hadihajókat gyártani, amelyekből ütőképes flottát kovácsolhatsz. Ezzel a flottával a szövetségeseidet védelmezheted, vagy megtámadhatod ellenfeleidet. Mivel a játékban az erőforrásokat a nyersanyag-aszteroidák jelentik, a cél ezekből minél többet birtokolni, mivel általuk még nagyobb flottát építhetsz. Szükséged is lesz rá, hiszen tudod: **nem vagy egyedül**.

Ha a játék felkeltette érdeklődésedet, megtalálod a következő címen:

http://galactica.haon.hu

Nyerő lépés

hp LaserJet 1000w

- akár 10 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 15 másodperc alatt
- USB kapcsolatra alkalmas Microsoft® Windows® operációs rendszerekhez

nettó 44 900 Ft

hp LaserJet 1005w

- akár 14 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 10 másodperc alatt
- Microsoft® Windows® operációs rendszerekhez (párhuzamos és USB kapcsolattal)

nettó 54 900 Ft

hp LaserJet 1150

- akár 17 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 10 másodperc alatt
- a szokványos operációs rendszerek alkalmazásának támogatása

nettó 74 900 Ft

hp LaserJet 1300 és 1300n

- akár 19 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 8 másodperc alatt
- opcionális második 250 lapos papíradagoló
- opcionális HP Jetdirect nyomtatószerver (az 1300n esetében alapfelszereltség)

nettó 84 900 Ft-tól

A HP minőség Önnek is a legjobb lépést jelenti. Kínálatunk új modelljei mindent tudnak, amit Ön a HP termékeitől elvár – gyorsak, professzionális nyomtatási minőséget és megbízhatóságot nyújtanak. A legkorszerűbb HP LaserJet technológia állandó készenlétet ad minimális fogyasztás mellett. Nincs bemelegedési idő, így Ön időt és energiát takaríthat meg. Kategóriájukban kiemelkedő teljesítmény és hatékonyság az új HP nyomtatókkal, mindezt nyerő áron. Ha ilyen könnyen megengedheti magának a HP minőséget, miért adná alább?

Értékesítés, promóciók: 06 80 222 333
Vevőszolgálat és bemutatóterem: 06 1 382 1111
www.hpshop.hu*

*nettó 40 000 Ft felett ingyenes házhozszállítás

